

KAIP TURI BŪTI SUSOVJETINTAS LIETUVOS KARO MUZIEJUS

Karo Muziejaus aikštė dabar pavadinta J. Janonio aikšte. Joje — Dzeržinskio paminklas, K. Požėlos ir Sal. Neries' kapai. Pačiame muziejuje betgi rasta "trūkumo principų ir rimtų klaidų". Tas klaidas Solodovnikovas buv. lietuvių šventovėje per kom. spaudą taip pavaizduoja: "...muziejus ekspozicija savo uždavinio neatlieka. Pirmia, kas krinta į akis centrinėje salėje, tai didžiulė, viską dominuojanti kunigaikščio Vytauto Didžiojo statula. Šalia — kunigaikščių Mindaugo, Gedimino, Kęstutis biustai... Kunigaikščiai, karaliai, feodalai... Jie yra parodomi, kaip svarbiausieji Lietuvos likimo lemėjai... Veltui čia įjėsosite eksponatų, charakterizuojančių Lietuvos darbo masių vergijos gyvenimą ir žiaurią eksploataciją feodalizmo laikais... Koncentruodami savo dėmesį į feodalinės visuomenės viršūnę, muziejaus vadovai idealizuoja feodalinę Lietuvos praeitį, didina ir ryškina kunigaikščių bei didikų kap vietinelių istorijos veiksmus, nors tai prieštarauja marksistinio istorinio proceso supratimui... Rimtų klaidų padaryta ir skyriuje, skirtame Napoleono invazijai 1812 m. Viskas čia rodo apie ekspozicijos autorių pagarbą "mažajam kapralui", mėginusiam atimti iš Rusijos valstybės nepriklausomybę. O Kutuzovui, kuris sutrukdė Napoleoną ir jo armiją ir kuris savo veikla tiesiogiai susijęs su Lietuva, tokio pat dėmesio neparodyta... Muziejaus klaidos išplaukia iš to, kad nėra parodoma Lietuvos prie Rusijos prijungimo 18 a. galę progresyvinę svarbą. Neišnaudojo muziejus ir tų galimybių, kurios išryškintų grobuonišką anglų-amerikiškių veiklą-Lietuvoje, kaip ir jų politiką — buržuazinių nacionalistų. Neišvystytas socialist. staitybos skyrius, neparodyta, kaip pat net iš Rytų zonos vokiečių specialistus. Ten gyvenęs buv. Klaipėdos gydytojas Lachneris, viena graži naktį gavęs pakvietimą, buvo priverstas išvykti kaip "savanoris" į S. Korėjos frontą. Ten ir dabar tebėra. Ir tokių — ne jis vienas.

Rusų kalba, pagal čekistų nurodymus, pavergtose kraštuose turi būti jaminta. Tas rusinimas turi būti vykdomas planingai, palaipsniui. Visai okupuotai Rytų Europai rusų k. turi būti dominuojanti kalba, pagal kurios dėsnius "naujai bolsėviniškai terminais ir žodžiais turi būti praturtinamos" gimtosios kalbos. Tam tikslui įpareigoti bolsėviniškai "kalbininkai" a la prof. Mordinov mėgina įrodinėti (tikriau įsakinėti), kad "visos tautos turi mokytis iš turtingiausios ir pasaulyje kultūringiausios kalbos", kuria kalbėjo "didysis Stalinas". Ir jos alfabetas esąs geriausias. Taigi, ko mūsų krašte neįstengė įvykdyti Muravjovas Korikas, tat dabar ryžtasi praversti bolsėvikai, remiami A. Venclovy, J. Kruopų, Korsakų-Radzių ir kt. bolsėvikiškių kvailių, su bernu uolūmu talkininkaujančių naujiesiems Muravjovams.

Po Kruopo oficialaus pareiškimo suvartyti kalbininkams apie "buržuazinius palaikus lietuvių kalboje, kuriais reikia kuo greičiausiai nusikratyti", dabar jau ir Venclova per "Tiesą" pradėjo aiškinti, kad tokie žodžiai, kaip bernas, kumetis, ponas; mišios, Kalėdos etc., "sudaro buržuazinių palikimą, kuris turi išnykti".

Ir tas kalbininkų spaudimas — kad "įsitrauktų į darbą" pagal "tėvo ir mokytojo nurodymus" — vis stiprėja. Liet. Moks-

Polio epidemija Chicagoje

Nuo sausio 1 d. iki rugsėjo 13 d. polio (poliomyelitis) susirgimų skaičius Chicagoje pasiekė 729 atvejus. Sveikatos departamento epidemiologas Dr. W. I. Fishbein oficialiai paskelbė Chicago polio epidemijos sritimi. Epidemijos sritimi ligos paliesta vietovė skelbiama tada, kai susirgimų skaičius pasiekia 20 susirgimų kiekvienam 100.000 gyventojų.

Praėjusiais metais polio susirgimų Chicagoje yra buvę 231, o epideminiais 1943 m. — per tą patį laiką — 591. Tačiau tais sunkiausios polio epidemijos metais iki metų pabaigos liga paguldė į lovas 998 žmones.

Mirties atvejų nuo polio ligos nuo metų pradžios iki rugsėjo 13 d. yra registruota 46.

Kompetentingi gydytojai pataria laikytis šių atsargos priemonių:

1. Dažnai plauti rankas, ir ypatingai prieš valgant.

2. Nevartoti kitų žmonių rankluostų ir indėluosčių, nešvarių stiklų ir kitų valgymo

priemonių.

3. Vengti žmonių susibūrimų, susilaikyti nuo baseinų ir plūdurių.

4. Stengtis išlaikyti atsparų organizmą, vengti persisaldymo, gerai išsimiegoti.

5. Vartoti švarų vandenį, maištą ir pieną, gyventi higieniškai, nakinti parazitais ir įvairius vabzdžius.

6. Prisidengti burną kosant ir čiaudant.

7. Duoti vaikams kiek galint daugiau vaisių ir daržovių (salerų), mėsos ir pieno produktų.

8. Atidėti gerklės ir nosies operacijas.

9. Kviesti tuojau gydytoją, jei vaikui skauda galvą, gerklę, jei jis vemė arba skundžiasi galvos ir kaklo negalavimais.

Mokyklų mokytojai baseinai Chicagoje dėl epidemijos uždaryti jau rugsėjo pradžioje, tačiau mokyklos ligšiol dar nebuvo uždarytos.

J. P.

lo Akademijos Apžvalgos 9-metnyje atspausdinti lietuvių mokslininkų straipsniai, pasveštinę genialiam Stalino veikalui "Marksizmas ir kalbotyros problemos". Jūs parašė J. Matulis, E. Meškauskas, J. Žiugžda ir kt. Tačiau tie visi kalbinių Muravjovų rėmėjai užmiršta, kad yra dėsnių, kurių nepakeis jokie Staliniai su Venclovais.

VISAM PASAULY

• Irano premjerą Mossagehą vakarų politikai laiko nesukalbama žmogumi pasaulyje, nesukalbama žmogumi beveik už patį Staliną. Visokius pasiūlymus stvarkyti žibalo ginčui jis atmeta...

• Pasibaigusieji Europoje sąjungininkų kariuomenių manevrai buvo vedami tik gynybos prasme: kaip geriau atsitraukti, jei rusai staiga pulktų...

• Rusai rytiniame Berlyne uždarė visas vakariečių savininkų įmones. Vakariniam Berlyne dėl to uždaryta 11 ligi šiol ten veikusių komunistinių kooperatyvų.

• Generolas Ridgway neseniai lankė turkų kariuomenės dalinius, esančius tik 40 mylių nuo sovietų sienos.

• Stevensonas, paklaustas, koks jo planas taikai laimėti, atsakė vienu žodžiu: "Derybos". O į klausimą, ar jis numato sovietų pavergtų tautų išlaisvinimą, atsakė dar trumpesniu žodžiu: "Ne".

• Naujasis amerikiečių Augstasis Komisaras Vokietijoje griežtai pareikalavo iš rusų lautis traukti važinėti kariniams patruliams automobilių keliu tarp vakarų zonos ir Berlyno. Rusai paklausė. Taip pat griežtai pareikalauta grąžinti pagrobta teisininkų veikėja Dr. W. Linse, bet ar rusai ir tą reikalavimą patenkins, dar nežinia.

duojamas". Tokiu būdu Pabaltijos kraštuose "likviduotas" kas 4-tas žmogus. Toliau pažymima, kad latviai savanoriai, kurie drauge su vokiečių armija kovėsi Rytuose, ypač prie Volchovo, iš tikro buvo jokie nacių ekspansinės politikos rėmėjai: jie tuo būdu tikėjosi tikrai apsaugoti savo tėvynę nuo grėsmės iš Rytų. Deja, baltai, laikraščio samprotavimu, tas savo viltis gavo labai brangiai apmokėti — jų kraštai buvo de facto panaikinti, o jų tautų substancijos patyrė didžiausią nuostolį. Latvių Raud. Kryžiaus žiniomis, tik vieni latvių nuo 1941 m. yra likviduoti jau 475.000, o rusų skaičius ten siekia 40 proc. Liepoja, antrasis pagal didumą Latvijos uostas, paverstas sovietiniu karo uostu. Smarkiai pasireiškė prieš Sovietus veikią partizanai. Dar 1950-50 m. tarp Lietuvos ir Estijos vakariniame krašte ištisomis sprogimais, o jų sargybos sunaikinamos iki paskutinio žmogaus. Baltų tautos naikinamos be jokio pasigailėjimo. Savitrašio nuomone, to naikinimo negalės sulaikyti nė 150.000 baltų, emigravusių į užjūrus.

Gražusis mūsų Kaunas su Vytauto bažnyčia ir katedra

Ar tai naujas Ataturkas?

Dar viena karūna nukrito nuo karaliaus galvos... Sostas pasiliko, ir ne bet koks — kadaise buvęs faraonų sostas, bet jame tik teoriskai sėdi šeši mėnesiai kūdikis, kuris faktiškai, nieko apie tai nenumanydamas, krykštuoja Capri saloje su ištremtais tėvais. Kas žino, kas atsitiks, kol jis užaugs iki tiek, kad galėtų iš tikrųjų į tą sostą atsistoti...

O tuo tarpu Egipte dedasi dideli dalykai. Galbūt, prasideda tikrai nauja era tam kraštui. Galbūt...

KAIP TAI ATSTIKO?

Daugelis atsimenama, kaip su nemaža simpatija žvalgėme prieš kelio metų į laikraščiuose spausdintą jauno, liekno Egipto karaliaus Faruko ir jo jaunios žmonos Faridos fotografijas, kaip maždaug su tokia pat simpatija, tegul ir be ypatingo susidomėjimo, žvilgsniu lydejom juos į Egipto sostą.

Laikas bėgo, karalių išvydomė laikraščiuose jau stipriai nutukusių, o žinios apie jį nebekėlė jokių simpatijų. Tai buvo vis santūrius prasitarimai apie karaliaus lėbavimus, skandalingus poelgius, savotiškas skrybiškas, savotiškas antras vedybas, ir, nors tai ir ne mūsų tiesioginis reikalas, pagalvodavom, kad Egipte dalykai ne labai gerai atrodė. Ir ne tik dėl karaliaus. Iš visų žinių kyšojo faktai, kad Egipte žydėte žydi korupcija, neregėta socialinė nelygybė ir labai daug netvarkos.

Jei jau mes iš tolo ta galėjom just, tai jūo labiau jautė žmonės, kuriuos tas gyvenimas tiesiogiai lietė.

Ne visi Egipte žūrėjo į padėtį tik nusiminę ir rankas sudėję. Atsirado tokių, kurie pasiryžo viengą gražią dieną "išvežti mėsą". Tokių tarpe buvo ir eilė Egipto karių, kurie ypač skaudžiai tą netvarką ir gėdą pergyveno, kai įvyko neva karas tarp Egipto ir Izraelio. Tai buvo tikras skandalas. Egipto kariuomenė tik kariuomenės vardą turėjo, bet nei pasirėmimo, nei ginklų, nei vadovybės. Tai buvo bene paskutinis lašas kartumų taurėje, kuris paskatino eilę jaunesniųjų karininkų sudaryti "laisvųjų karininkų sąjungą". Tai buvo slaptas sąmok-

lininkų organizacija — sąmokslininkų išlaisvinti Egiptą iš tos nepakenčiamos ir gėdą darančios padėties. Tos sąjungos priešakyje stėjo vienas iš jaunesniųjų generolų — Mohamedas Naguibas (Nagibas).

Pastarasis pusmetis Egipte buvo ypatingai neramus. Farukas vyriausybės keitė vieną po kitos. Buvo bandymų ir šokių tokių socialinių reformų daryti, bet vis tik žodžiais. Pagrindinės reformos, kuri pašalintų didžiausią puvimą, sklandintį iš pačių karaliaus rūmų ir jų aplinkos, niekas negalėjo padaryti, kol karalius buvo karalius.

Ir štai "laisvųjų karininkų sąjunga" ryžosi žygiui. Viskas buvo gana gerai suplanuota. Nors paskutiniu momentu ir atsirado, kas įspėjo rūmus, bet buvo jau pervelu: kariuomenės daliniai, su tankais ir lėktuvais, planingai užėmė iš anksto numatytas pozicijas ir Farukui buvo pateiktas ultimatumas — atsistatydinti ir skubiai pasišalinti.

PASALINAMOS ISKABOS

Pirmas dalykas, ką sukildė iš savo pastatytai vyriausybei įsakė padaryti, tai buvo pašalinimas iš visų žemių ženklių, susijusių su ligišoline tvarka. Nors monarchija teorijai palikta, bet panaikinti visi bajoriški titulai su jų specialiomis privilegijomis (nebėra pašų ir bejų!), pašalinti iš atsakingų pareigų augstieji pareigūnai, kurie tik buvo pasijusę suktumais bei savanaudiškumu, pašalinta viskas, kas priminė Faruką. Atidengti ir karaliaus rūmų užkulisiai, kuriuose rasti daugelio dešimčių milijonų vertės turtai, beprotiškos prabangos ir kartu ištvirtimo židiny.

Toliau, visoms politinėms partijoms įsakta pačioms apsisvalyti nuo nusizengusiųjų korupcijos. Ir paskelbta, kad bus vykdoma eilė socialinių reformų, kurių svarbiausioje — žemės reforma.

NE VISI SUPRATO, KAD ČIA NE JUOKAI

Politinės partijos, ypač galinčios Vafdistų partijai tik nusišypsavo išgirdusį įsakymą partijoms pačioms apsisvalyti... Su kilėlių pastatytos vyriausybės

pirmininkas, nors ir pritarė sukilėlių idėjoms, nedrįso pradėti reformų.

Ir štai, vieną rytą — nauja staigmena: neryžtingas vyriausybės pirmininkas pašalinamas, vyriausybės priešakyje atsistoją pats perversmo vykdytojas — generolas Naguibas! Apie 50 žymių politikos veikėjų, pasižymėjusių savanaudiškais veiksmais, areštuoti ir perduodami teismui dėl nusikaltimų piktinaudant valdines pareigas. Politinėms partijoms duota dar 30 dienų apsisvalyti nuo likusių nešvarių asmenybių. Paskelbta žemės reforma, kurios pagrindinis dėsniis — žemės nuosavybės apribojimas 200 akrų (apie 80 ha) plotu. Paskirti nauji parlamento rinkimai ateinančių metų vasario mėnesį.

KAS JIS TOKS?

Ar Naguibas iš tikro Egiptui tik gero siekia? Ar jis pajęs pasiekti? Ar tai geras būdas geriems tikslams siekti?

Dėl būdo mažai kas tesirūpina. Nors šiaip jau valdžios pagrobimas sąmokslu keliu ir jėga negiriamas, bet atsivėlgiamai ir tai, kad Egiptas buvo tokioje padėtyje, iš kurios gelbėtis beveik visos priemonės gali būti priimtinos... O ko Naguibas siekia, atsakymo įsiekimo jo paties asmenybėje.

Gimęs prieš 51 metus tolimoje Khartumo provincijoje, kur tėvas buvo policijos viršininku (anksčiau buvęs karininkas), augęs gausioje šeimoje, matęs pačią skurdžiausią savo krašto gyvenimo aplinką, pabėgęs iš namų į kuro mokyklą, ne iš karto į ją priimtas dėl kiek per žemo ūgio, vis dėlto 19 metų būdamas jau tapo karininku. Toliau, kadangi tautos laikais Egipto kariuomenė nelabai buvo kas veikti, išėjo teisės ir politinius mokslus, išmokė svetimų kalbų (laisvai kalbą angliskai, gana gerai vokiečių, prancūziškai ir itališkai, o dabar mokosi dar ir... kalbų hebrajų kalbos), susidarė progos lankyti Europoj, pažino jos gyvenimą ir čia jam, palyginus su tėvyne, daug kas patiko. Per tą laiką ir subrendo jame įsitikinimas, jog ir Egipte galėtų būti kitaip... Revoliucijos dar nekėlė, bet ir tarp karališkojo dvoro pataikūnų nesipai-

NAUJA VOKIETIJOS LIETUVIŲ VADOVYBĖ

I naująją Vokietijos LB krašto tarybą dauguma balsų buvo išrinkti: Pr. Zundė, E. Simonaitis, A. Giedraitis, A. Keleris, A. Bernatonis, J. Glemža, E. Žilius, A. Rukša, Dr. J. Grinius, J. Jurkaitis, J. Lukošius, A. Survila. Rugsėjo 3 d. naujoji taryba buvo susirinkusi posėdžio Hannoverio ir, išsklausiusi pranešimų, išrinko valdybą šios sudėties: Pr. Zundė, E. Simonaitis, A. Venslauskas, E. Žilius, J. Lukošius (kandidatai Petkevičius ir Survila); garbės teismas: St. Vyktas, Dr. J. Sakalauskas, prof. A. Rukša; kontrolės komisija: Endrikaitis, Jurkaitis ir Šukys. Į posėdžius buvo nuvykę VT pirmininkas K. Žalkauskas ir VT narys M. Brakas. Pirmasis palinkėjo naujai Vokietijos krašto lietuvių vadovybei sėkmingo darbo VLIKo ir VT vardu, o M. Brakas perdavė L. Raud. Kryžiaus centro valdybos sveikinimus. Ta proga VT pirm. K. Žalkauskas matėsi taip pat su kai kuriais Mažosios Lietuvos veikėjais.

Rugsėjo 13-14 d. Londone, Lietuvių Namuose, vyksta 1-sis PLB Europos pirmininkų suvažiavimas, kurį kviečia DBLS centro valdyba, susitarusi su D. Britanijos PLB pirmininku. Suvažiavime buvo svarstomi bendruomenių tampsnio bendradarbiavimo reikalai. Į suvažiavimą išvyko VT pirmininkas K. Žalkauskas.

Dėl Vokietijos socialdemokratų partijos pirmininko Dr. K. Schumacherio mirties VLIKo pirmininko pavaduotojas Dr. P. Karvelis VLIKo vardu Vokietijos socialdemokratų partijos pirmininko pavaduotojui E. Olenhaueriui pasiuntė nuosirdžios užuojautos pareiškimą.

Rugsėjo 8 d. prie Stuttgarto radiofono vykstančiose Rytų problemomis diskusijose prof. Oberlaenderis, valst. sekretorius, pabėgėlių reikalams Bavarijos, skaitė paskaitą apie be tėvynės likusių svetimiųjų globą V. Vokietijos respublikoje. Į pranešimą iš lietuvių pusės buvo nuvykę VT pirm. K. Žalkauskas, jos narys M. Brakas ir W. Banaitis, kurie dalyvavo diskusijose.

niojo. Todėl iš lėto, ne dėl vienuolių ar kitokių nuopelnų, o tik rutinos kelių pakilo iki brigados generolo laipsnio. Pastarojo karo metu tebuvo štabe, ir tikram kovos lauke atsidūrė tik Palestinos kare. Čia pasižymėjo višišku nebijimu pavojams. Anot jo, kai kariai taip blogai aprūpinti, tai vado pavyzdys yra beveik svarbiausias ginklas atsilaukyti... Tačiau ir tai negelbėjo. Jis pats buvo sunkiai sužeistas, Egipto kariuomenė sumušta...

Tapęs faktišku Egipto valdytoju, nenuskubėjo gyventi į kuriuos karaliaus rūmus, o pasiilko savo butelyje prie kareivinių — barakų. Atsikėlęs rytą 6 val., paskaitęs Korano ištrauką, užkandęs jogurto su pomidoriais, į juoda duona, pradeda darbu dieną; kuri dabar, pilna naujų uždavinių, trunka 16-18 valandų... Ar jis kels savo gyvenimo būdą stojęs į ministerio pirmininko pareigas, dar nežinoma.

Klausimas, ar jis sugebės pasiekti užsibrėžto milžiniško tikslo? Toki dalykai, kaip žemės reforma, neįvyksta vienu plunksnos pabrūkimu. O tokio paties masto reformu Egipte reikia daugybės. Jei jis ištesės, visi pranašauja, kad tai bus antras (Perkelta į 8-tą puslapį)

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Telephone: ENdicott 1-4486. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: in the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radio D-jos (Inkorp. ne pelnui), 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: ENdicott 1-4486. Išleista Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Įregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 3 d. įstatymą. Prenumerata metams 12 anketo: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.00. Atsk. Nr. kainu 10 centų.

KAS ir KUR

• Dabartinė VLIK Vykd. Taryba pareigomis taip pasiskirstė: K. Žalkauskas — VT pirminkas ir Lietuvių išlaikymo tarnybos valdytojas, Dr. P. Karvelis — Užsienių reikalų tarnybos valdytojas, M. Brakas — Informacijų ir Revendikuojamų sričių tarnybų valdytojas, T. Šiškis — Finansų tarnybos valdytojas.

• B. K. Balutis, Lietuvos ministeris Anglijai, gražiu laišku atsakė buv. T.M.D. vicepirmininkui V. Alseikai į pasiūstą pasveikinimą.

• 39 visuotinis Vyčių seimas, 40 metų tos organizacijos gyvavimo proga išleido Lietuviškų dainų rinkinį.

• BALF pirminkas kun. J. B. Končius lankėsi Italijoje. Jis vizitavo BALF įgaliotinio įstaigą Romoje ir ten esančių lietuvių įstaigas.

• Spaudos bendrovė "Žiburiai", Kanadoje, išleido leidinį "Lietuvos Valstybės Konstitucijos". Leidinio kainu 70 ct. Gaunamos Dirvos redakcijoje.

• Kanados lietuvių vadovybė dabar sudaro: J. Matulionis — pirm., J. Sližys, J. Yokubynas — vicepirmininkai, A. Šalkauskas ir Pr. Alšėnas — sekretoriai, R.

Simanavičius — išdinininkas, A. Zubrys, J. Gutauskas ir K. Grišaitis — nariai.

• Valstybinę konservatoriją Kaune dabar profesoriauja: K. Petrauskas, A. Sodeika, B. Dvornikovas, S. Vainiūnas, A. Staškevičiūtė ir J. Švedas.

• Mūsų spaudos skyriaus vedėjas, laikraštinkas Vyta. Gedrimas, dviem savaitėm išvyko atostogų į Kanadą.

• Foto menininkas Vyta. Maželis, spalio mėn. 27 d. New York'e rengia savo darbų parodą. Paroda truks vieną savaitę.

• Vasario 16 d. akto signataro prof. Myk. Biržiškos 70 m. minėjimas ruošiamas Los Angeles mieste, JAV-ose, rugsėjo 28 d. prieš Mykolines. Minėjime sutiko dalyvauti didžiųjų Los Angeles ir apylinkės universitetų prezidentai arba jų atstovai. Vykd. Taryba iš Vokietijos suaktyvininkui pasiuntė specialią sveikinimo telegramą.

• Rugsėjo 13-14 d. Londone, Lietuvių Namuose, įvyksta Europos Lietuvių Bendruomenių pirminkų suvažiavimas.

VILTIS
laukia jūsų
talkos!

Po Spaudos Baliaus

Dirvos rengtasis spaudos balys-literatūros vakaras-koncertas į Slovenian Auditorium sutraukė virš 500 svečių. Rengimo diena pasitaikė bloga, smarkus lietus prieš rengimą, aišku, kiek atsiliepė į svečių skaičių. Gal ir pats rengimas buvo kiek ankstyvas, bet jo laiką apsprendė salės gavimo datos ir programos dalyvių galėjimas tik tuo laiku atvykti. Bet Clevelandui toks svečių skaičius yra pakankamas. Lietuvių salė tiek svečių jau negali talpinti.

Programa buvo labai įvairi: du lyrikai, vienas humoristas, vienas dramo aktorius ir viena dainininkė.

Prieš programą Dirvos redaktorius B. Gaidžiūnas pažadėjo, kad tokiuose kultūriniuose rengimuose Dirva stengsis kiekvienais metais pabendrauti su savo skaitytojais.

Pirmas su svečiais sceną surišo dramo aktorius Henrikas Kačinskas, meistriskai sakęs Pulgio Andriūšio Sudiev, kvietėli! Po jo pranašingai politines balades skaitė Bernardas Brazdžionis. Aldona Stempuzienė, pianu palydima R. Brazaitienės, dainavo liaudies dainas, Stasys Santvaras skaitė dramos fragmentą ir Antanas Gustaitis humoristiką apie tai, kas mūsų neliečia.

NAUJOS PLOKSTELĖS

Kiekvienos plokstelės kainu \$1.75, gi siunčiant paštą po \$2.00. Užsakymus siųskite: Leidykla PAŠVAISTĖ tik ką išleido dvi naujas, **Broniaus Budriūno Vyrų Kvartetą** (Detroit, Mich.) įdainuotas, patefono plokstelės: **ŠAUKSMAS / ALUTIS ir TEVYNEI / SUBATOS VAKARELI**.

PAŠVAISTĖ
560 Grant Ave.,
Brooklyn 8, N. Y.

Patark kaimynui
prenumeruoti
DIRVĄ

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIAI

Šį sekmadienį, rugsėjo 21 d., nuo 9 val. 30 min. iki 1,30 val., buv. Lietuvių Svetainėje (rūsy) 25 gatvė ir W. Vernor Hwy kampas, bus viešos rinkliavos dėželių išdalinimas. Kartu bus išduodama kiekvienam rinkėjui pažymėjimas, kad turi teisę rinkti aukas. Taip pat bus duotas smulkesnis paaiškinimas dėl rinkimo vietos ir tvarkos.

Nors rinkėjų registracija ir vyks iki paskutinės dienos prieš rinkliavą, vienok labai prašoma iki to laiko nenuidelsti, kad nebūtų darbo organizacija apsunkinta.

Atskiri asmenys ir draugijos, kurie dar neužsiregistravo, prašoma tai atlikti šį sekmadienį, išdalinant aukų dėžutes.

Organizacijų pirmininkai ir valdybų nariai raginkite savo draugijų narius kuo skaitlingiausiai įsijungti į rinkliavą.

Tėvai ir motinos aiškinkite jaunimui šalpos prasmę ir reikšmę, ir ypatingai jos svarbą šiuo metu, kada daug mažųjų lietuvių užjūryje yra palikti mūsų atsakomybėje. Patarkite jiems tėviškai, kad visi, be išimties, nuo 15 metų amžiaus, dalyvaus šioje 1952 metų BALF rinkliavoje.

Malonu pranešti, kad HAM-TRAMICKO miestas irgi tai dieną gavo leidimą vykdyti viešą rinkliavą.

Šia proga dar kartą kreipiamės į visus geros valios lietuvius atlikti tą būtina lietuvišką pareigą.

Neatidėkite to darbo kitam, manydami, kad bus apsieita ir be Jūsų.

Atsiminkime, kad tik bendrai dirbdami tikrai laimėsime.

BALF 76 sk.

CHICAGOS ŠEŠELIAI

CHICAGOS ŠEŠELIAI — žiaurios tikrovės vaizdai. Visas pasaulis žino Chicago, bet netokia, kokia aprašyta CHICAGOS ŠEŠELIUOSE. Upton Sinclair rašė apie Chicago lietuvių savo romane RAISTAS, bet netiek daug, kiek apie juos parašyta šioje naujoje novelių knygoje. 316 puslapių; iliustruota; kainu 3 doleriai. SIRDIES ROMAI — Amerikos lietuvių gyvenimo romanas. 450 puslapių; iliustruotas; kainu 4 doleriai. SLIAPTARNIAI — pirmutinis romanas, kuriame tiek daug parašyta apie Amerikos lietuvių gyvenimo sunkumus, vargus ir kovas dėl lietuviybės. 652 puslapiai; Jono Sliupo, "dėdės" šerno ir kun. Dembskio atvaizdai; kainu 3 doleriai. VISOS TRYS KNYGOS TIK UŽ 8 DOLERIUS! Rašykite: Dr. Alg. Margeris, 3325 So. Halsted St., Chicago 8, Illinois.

DIRVOS ATSTOVAI

į kuriuos galima kreiptis visais DIRVOS prenumeratos ir skelbimų reikalais:

Baltimore, Md.
Antanas Česonis
1323 Hollins St.

So. Boston, Mass.
Brunonas Kalvaitis
545 East Broadway.

Brockton, Mass.
Bačiulis A.
9 Broad St.

Chicago, Ill.
Jonas Paplėnas
4416 So. Hermitage Ave.,
Yard 7-0191

Dayton, Ohio
J. A. Urbonas
1302 Lamar St.

Detroit, Mich.
Vl. Pauza
9124 Quincy Ave.

Newark, New Jersey
A. S. Trečiokas
314 Walnut St.

New York-Brooklyne
Antanas Sodaltis
57-56, 63rd St.,
Maspeth, N. Y.

Omaha, Nebr.
J. Povilaitis
5617 So. 31 St.

Waterbury, Conn.
Vladas Varneckas
2157 N. Main St.

Hamilton, Canada
Antanas Mingėla
190 Catherine St. S.

Montreal, Canada
Stepas Kęsgaila
6882 Beaulieu St.

Toronto, Canada
Jonas Paršeliūnas
62 Pauline Ave.

Welland, Canada
Zukauskas Kazys
287 1/2 E. Main St.

Anglijoje
Dainora Daunoras
49 Thornton Ave.
Thornham Green,
London W. 4

Australijoje
Povilas Lukošius
Box 1665 M, G.P.O.,
Adelaide, S. A.

Venecueloje
Antanas Diržys
Avenida Alayon No. 6
Oeste
Maracay, Edo, Aragua

PASTOGĖ CLEVELANDE

K. APAŠČIA

(Tęsinys iš pereinamojo numerio)

Grįžtame linksmi, nes, kaip mums atrodė, laimėjimas jau arti.

Ateina toji poryt. Pasirodo, per šį laiką šeimininkas atliko didelį šnipinėjimo darbą. Ar mes nesame kokie svetio pereijūnai? Ar sugebame gerbti šventąją nuosavybę? Ar, žengdami per jo kiemą, nemėtytume bananų ir uotermelonų žievių, ant kurių paslydus galima negyvai užsimušti? O svarbiausia, ar aš esu garbingas žmogus: ar visada ir laiku apmoku visokias sąskaitas? Be to, ar neaukštas mūsų šeimon į svečius gaudras, katras moterims vaikūčius dalina?

Dėl visų šitų reikalų jis skambino ir Dzidui Dziedulionui, ir pieno išvežuotojui, ir laiskanešui, netgi pačiam klebonui. Gal jis kreipėsi ir Washington, kas jį ten supaisys. Iš visur, matyt, gautos palankios žinios. Nes dieną, kuri vadinasi poryt, jis sako man: — Okey! You're welcome!

Aš dėkoju jam už jo gerą širdį, taip mieliai suteikusią pastogę mums, kurie turime namų savininkų pačią baisiausiąją pabaisą — mažus vaikus. Aš jam užtikrinu, kad jo pavardė bus įrašyta į didžiųjų žmonių geradarių knygas, kad, žengiant į dangų, patsai Sv. Petras su savo angelais tars jam — you're welcome, sir!...

Atsikraustome. Susivelkame baldus ir rakandus. Kaip išmanome, taip sukame šeimos lizdą. Kad neįkyrėtume šeimininkui ir kaimynams, įsakau vaikams kuo mažiau rodytis kieme. Tiesa, mažai jiems laisvės, bet taip bus ge-

riau.

Po tiekų žygių susiradęs pastogę, aš imu svaigti laimės svaiguli. Todėl pradėdu elgtis, kaip persenos generolas ar įsimylėjęs jauniklis — imuosi rašyti dienoraštį. Štai kelios jo ištraukos. LAPKRITYS. Jau savaitė mes šitame bute. Neapsakomai laimingi. Lankeši šeimininkas. Pasakė, kad už vandenį jis sumoka didelius pinigus. Aišku, mes taupiai vartojame šitą brangų skystį. Į sienas nevalia įkalti nė vienos vinies. Tik senais laikais buvus tokia kvaila mada — visos sienos nukabinėti paveikslais ar šeimos narių pikčeriais. Mes privalome būti moderniški. Ir būsim!

GRUODIS. Susipažįstų su kaimynais. Atsargiai atlieku špionazą (kaip šiais laikais gyvena be to?). Slaptos žinios apie manąjį šeimininką sako: tai velnio neštas ir '75-on gatvės numestas. Su visais susiriejęs. Kuo giliau jo ranka svetimoj kišenėj, tuo platesnė jo šypsena. Aš abejoju.

SAUSIS. Jis sveikina mus N. Metų sulaukusius. Įpilū didoką stiklėlį viskės. Jis sako: jam patinka žmonės iš Europos. Įpilū dar. Dabar jis ploja man per petį: jam patinka tokie nuomininkai, kaip mes. Viskas — olrait. Kaimynai, matyt, bus man pamelavę.

VASARIS. Mano vaikai, bežaisdami gaudynes, buvo įbėgę kaimyno Mr. Corrigan kieman. Įtūžęs šeimininkas šaukia man: geriau prižiūrėt vaikus! Kas bus, jei neapsikentęs Mr. Corrigan savo prapertę parduos juodukams? Visi tada savo namus parduos už pus-

dykį ir bėgs iš šitos gatvės. Baisus dalykas. Už tai vaikams gerokai patasau ausis. Didelis žliumbimas.

KOVAS. Kaimynės Mrs. Sullivan šuniukas išgązdino šeimininko dukters dukterį. Kieme riksmas, samyšis ir erzelis. Lyg 52 augstų Terminal Tower staiga būtų nuvirtęs į Public Square žmonių knibždyną. Šeimininkas įsako mano vaikams nebedraugauti su Mrs. Sullivan vaikais. Aš dar pridėdu: jiems ir dairytis ton pusėn nevalia.

BALANDIS. Dienos jau pavasariop. Mūsų langai papuošti puikiomis nailono užuolaidomis (arti 100 dolerių sumokėta). Ar iš vidaus, ar iš lauko žiūrėti — gražu. O šeimininkas man pasakė: jūs neslėpkite nuo visų žmonių tų manųjų uždangalų. Nuleiskite juos iki pusės langų. Taip, kaip čia visi daro. Tik dabar apžvelgiu aplinkinius namus: iš tiesų visur iki pusės langų tie pritendinimo uždangalai, nuleisti. O jie juok popieriniai, nublukę ir nė kvoterio neverti. Ir su šituo šlamštu turiu uždengti mano puikųjį nailoną. Bet jei jis to nori — aš privalau. Jei jiems visiems nereikia saulės ir josios malonių — tegu nereiškia jų ir man!

GEGUŽĖ. Ateina šeimininkas. Iš jo trenkia karčiamos, prakaito ir cigaro tvaikas. Pripilū stikliukus. Jis pirštu rodo į virtuvės krosnį: girdi, meskite lauk tą džionką. Jam nepatinka tokie griozdai jo namuose. Galvoju: kuo ji prasta, jei čia dar kas antrame name tebėra tokios pat krosnys? Ar tai jam nurodinėti, ką aš turiu įsigyti, o ką išmesti?

BIRŽELIS. Sumoku nuomą. Jis vėl man primena tą džionką. Be to, virtuvę aš turėčiau iškloti naujesniu linoleumu. O kur televizija? Ką, mes dar neturime jos? No, mes privalome nedelsdami įsigyti ir televiziją. Girdi,

jau visi žmonės jas įsigiję. Šitie nurodymai man pradeda įkyrėti. Manau, kad aš net pykstu. Akyplėša jis, ir tiek.

LIEPA. Pirmojo augšto gyventojas, sena bobulė, įskundė valdžiai šeimininką už augštos nuomos emimą. Pastipio jos kanarėlė. Stipena nuvežta laboratorijon. Surasta: paukštelis žuvis nuo dujų. Bobulė apibėgė visą namą, beuostinėdama dujų vamzdžius, bene ras kur prakiurus. Negana to, ji skundžiasi: jos kambariai drėgni. Net sofikutės nugara žaliais pelėsiais apsitraukus. Ir ją pačią pasiutusiai kamuojas reumatizmas.

RUGPJŪTIS. Šeimininkas man tvirtina, kad toji bobulė — sena ragana ir savanagan. Jei tas paukščiokas nusišparė, tai ji pati privalėjo geriau saugoti savo gazu. Nėra ko čia uostyti paipais, kurios visos olrait. O dėl reumato tai reikia važiuoti į Texasą. Ir tą sofikutę kartu pasiimti. Enivei — jo namai — ne hospitalis. Bobulė kaip mat išlėks iš jo namų.

RUGSĖJIS. Šeimininkas vėl pas mus. Jis ploja man per petį: mes okey. Už tai pripilū pačius didžiausius stikliukus. Jis giria: Lord Calvert esanti gera markė. Net geresnė už Four Roses (mat, nėra stale). Begirkšnodamas jis vis nirsta ant tos bobulės. Tokio bjauraus sutvėrimo jis dar nematęs. Ir jei nebūtų Višagalio, jei ir valdžia neužostų — tai nugabenės su visu jos reumatu tēkstų į Niagaros krioklį. Būtų tik pliumpt ir amen. Bet ji visvien išlėks iš jo namų. Priti sūn. O dabar mūsų vaikai tegu tranko duris, tegu šokinėja ant laiptų, tegu palangėse staugia visų žvėrių balsais — jai, tokiai raganai, šitai ir reiklia.

Sekantis rytas ir man atneša staigmeną: gaunu šeimininko laišką — jis pakėliąs man nuomą net visu 50%! Štai

koks senis besmegenis: dar vakar lakė mano degtinė ir mes jam buvom olrait. Apie nuomą nič nieko nesakė, tik melniai glautėsi, lyg tas katinas, miltus priteršęs. Naktį ir vėl nebegaliu užmigti: juk ir taip aš moku nežmonišką nuomą, o jam vis negana. Rodos, jei tik galėčiau, šokčiau ir nukapodčiau jam tuos pirštus, katrjie tapo godūs iš svetimos kišenės pinigūs semti. Ir nebūtų nei grieko, nei nieko. Šitokią jaučio skūrą turėtų kas nors pamokyti...

SPALIS. Šeimininkas nebeapsirodo. Sušnipinėju: paguldytas ligoninėn, nes gyslose pradėjęs kretėti kraujas, o jo vėdarus jau edas vėžys. Ir gerai: tegu dabar daktarai su savo niorsemis aptuštins ir jo piniginę. Nuomą sumoku šeimininko dukteriai. Mūsų didžiausias troškimas — kad tik šeimininkas amžinai pakratytų kojas. Bet mus pasiekia labai liūdna žinia: jis dar gyvens. Dar jis galys pagyventi metus kitus. Ką, dar tiek laiko mes vaidinsime jam savo bičiulystę? Seniui besmegeniui, kurs lupa mums dvigubą odą? No, sir!

Suaukiu šeimos posėdį. Perskaitau dienoraštį ir viską apsvairstome. Tada padarome šitokį summus summum: laisvais žmonėmis esame gimę, todėl nieks neprivers mus šokti čigoniską dvylikos gyslų šoki. Nemokėti didesnės nuomos! Išsikraustyti! Pirkti nuosavus namus!...

Ak, ir aš būsiu namų savininkas. O pabudusi sąžinė man sako: tu — dezerteras. Tu pereini savo priešų pusėn. Be to, žinau, kad namai man tas pats, kas šuniui penktoji koja: ne tiek ten naudos, kiek bėdos. Bet kas man beliko veikti?

(Pabaiga)

Janis Jaunsudrabinš - jubiliatas

EMILIS SKUJENIEKAS

Latvių visuomenė visame laisvame pasaulyje šiomis dienomis mini savo literatūros senioro, Janio Jaunsudrabinš 75 m. amžiaus sukaktį. Tikrai nerasime nei vienos latvių kolonijos Europoje, JAV arba Australijoje, kuri nors kukliai nepareikštų pagarbos šiam tikrai didžiajam savo tautos sūniui.

Janis Jaunsudrabinš, kurio vardas užima labai žymią vietą latvių literatūros istorijoje, yra gimęs 1877 m. rugpjūčio 25 d. Lietuvos pasienyje, Neretos valsčiu, Kruodžinių vienk. Trijų metų amžiaus netekęs tėvo, jis auga motinos ir senelės globoje ir iš pat mažens turi eiti tuo sunkiuoju keliu, kuriuo yra ejęs ne vienas samdininio sūnus.

Tampriai surištas su gimtąja žeme ir jos gamta, jis vėliau ją puikiai atvaizduoja savo kūriniuose. Anksti pramokęs skaityti, jis pamilsta knygą ir pašvenčia jai savo gyvenimą. Paaukęs, po kelių plemenavimo ir bernavimo metų, jis patenka į žemės ūkio mokyklą, kurį baigęs porą metų tarnauja dvaro užvalda. Tačiau nenorėdamas būti tarnu ir įsijungdamas savyje kitą pašaukimą, jis persikelia į Rygą ir įstoja į tapybos mokyklą. Tuo pačiu metu jis pradeda rašinėti ir savo talentu atkreipia dėmesį net tokio, latvių literatūros autoriteto, kaip R. Blaumanio, kuris perskaitęs pirmą kūrinių, pasakęs: "Su šituo kaimo bernaičiu bus nebe juokai".

Tapytojo studijas J. tęsia Muenchene ir Berlyne, o taip pat pas žymiausių latvių dailininkus. Literatūroje J. dalyvauja po 1905 m. revoliucijos atsiardusiam t. v. dekadentiui. Dzelmes sąjūdyje, kuris davęs latvių tautai daug žymių rašytojų. Tačiau su būriu jam nepaileliui — jis greit ima žengti savo keliu ir tam lieka ištikimu iki šios dienos.

Literatūroje J. yra pamiklinęs savo plunksnų visuose žanruose. Išleista keletas lirikos rinkinių, latvių teatruose statyta keletas scenos veikalų, iš kurių ypač pažymėtinas konstruktyviai parašytas ir tremtyje atkurtas invalidas ir Ralla. Tačiau meistriskumą jis pasiekia savo prozoje — romanuose, apsakose ir jo paties sukuriamame žanre, kuriam kitoje kalboje sunku surasti tinkamą pavadinimą. Tai jo Baltosios knygos kūdikystės vaizdai.

Kaip tik šioji Baltoji knyga, kurioje randame paties autoriaus iliustruotus atsiminimų vaizdus (nors pats autorius pasakęs, kad tai ne visi jo paties nuotyčiai), davė J.-ui tą užsitarautą populiariškumą, kuriuo jis gali pasidžiaugti, kaip ne vienas latvių rašytojas. Tai tokiu puiki ir giliai nacionalinė vaikų ir jaunimo knyga, kokių neturi daugelis tautų. Be jos ištraukų neapsieina nei jaunimui skirti periodiniai leidiniai, nei mokyklų chrestomatijos, nei parengimai. O kame gi slypi jos visos okupacijos, kabojo jo sauzavingumas? Tikrai jos nedirbtiname paprastume, kurį lemia pasiekti tikrai didelio talento menininkui, paprastume, kuris Savo laiku buvo surengtos kekalba nuo širdies į širdį. Net ir dabar, tremtyje, jaunoji karta, kuri gimtosios šalies net neprisimena, geria J. sukurtais vaizdais ir t. a. savo krašto saule, kuri šviečia iš kiekvieno knygos puslapio.

Baltosios knygos tęsinys — žalių knyga. Autoriaus posakiu, latviai nepažįsta gražesnį spalvų suderinimo, kaip balta su žalia. Šios knygos vaizdai apima tą laikotarpį, kai autorius jau įžengęs į gyvenimą — atsiškyręs nuo savo nedidelės šeimos ir išėjęs pas svetimus tarnauti. Kaip vienoje, taip ir kitoje knygoje J. ir savo skurdų ir vargingą gyvenimą žiūri per saulėtus optimizmo akinus, stengiasi jame pamatyti tik malonią pusę, ypatingais tūknesniuos nuotykius pašvelninant sveiko humoro davinium. Užtat šios J. knygos turi tautiniui auklėjimui didelės reikšmės, juo labiau mūsų dabartinės sąlygos, nes retas rašytojas tegalėtų taip arti prieiti prie liaudies ir vaiko sielos, kaip Baltošios knygos autorius. Ta pačia meile, kurią jis įdėjo į savo vaizdelius ir iliustracijas, jam plačiu mastu atkoma jo dideli ir maži skaitytojai.

Romano srityje pirmoje vietoje tenka minėti jo trilogiją Aija, Aidas, Žiema, kurią galima pavadinti latvių klasinio romano pavyzdžiu. Jos pagrindu fatališka meilė, vyro prisirišimas vienai moteriai, kuris tiesiai per visą gyvenimą ir baigiasi šiu romanu herojaus savyždytose tragiklose sąlygose. Epochalines vertės romanas, kuriame išsamiai atvaizduotas žemės reformos laikotarpis, tai Nauja kuryr ir velniai. Latvių literatūrai praturtina ir jo romanai Mirties šokis, Nežvelk saulėn, Kapri, Pinigai.

Vienas iš jo stambiausių pastarojo laiko kūrinių — tai ypatingame stiliuje parašytas romanas-chronika: Aš pasakojau savo žmonai. Čia J. nupasakoja savo tremties kelią nuo namų iki pat dabartinės apsigyvenimo vietos. Į neapsakomą skurdą, klaidžiojant gimtosios šalies vieškeliais, vargant laive, į baisius oro puolimus, nykų blaškymą po Vokietijos tremtinių stovyklas, J. žiūri, kaip jau minėta, per optimistinio akinius, įtikindamas save ir skaitytoją, kad galėjo būti dar blogiau. Tokia nuotaika jam padeda lengviau pernešti visus tuos sunkumus, po kurių jau ne vienas yra senai sumukęs.

Nepametęs J. ir savo antrojo talento — tapytojo. Nors jis pats šioje srityje į didelio dailininko vardą nepretenduoja, tačiau jo garbintojai yra kitos skirtingi periodiniai leidiniai, nei mokyklų chrestomatijos, nei parengimai. O kame gi slypi jos visos okupacijos, kabojo jo sauzavingumas? Tikrai jos nedirbtiname paprastume, kurį lemia pasiekti tikrai didelio talento menininkui, paprastume, kuris Savo laiku buvo surengtos kekalba nuo širdies į širdį. Net ir dabar, tremtyje, jaunoji karta, kuri gimtosios šalies net neprisimena, geria J. sukurtais vaizdais ir t. a. savo krašto saule, kuri šviečia iš kiekvieno knygos puslapio.

apima tą laikotarpį, kai autorius jau įžengęs į gyvenimą — atsiškyręs nuo savo nedidelės šeimos ir išėjęs pas svetimus tarnauti. Kaip vienoje, taip ir kitoje knygoje J. ir savo skurdų ir vargingą gyvenimą žiūri per saulėtus optimizmo akinus, stengiasi jame pamatyti tik malonią pusę, ypatingais tūknesniuos nuotykius pašvelninant sveiko humoro davinium. Užtat šios J. knygos turi tautiniui auklėjimui didelės reikšmės, juo labiau mūsų dabartinės sąlygos, nes retas rašytojas tegalėtų taip arti prieiti prie liaudies ir vaiko sielos, kaip Baltošios knygos autorius. Ta pačia meile, kurią jis įdėjo į savo vaizdelius ir iliustracijas, jam plačiu mastu atkoma jo dideli ir maži skaitytojai.

Romano srityje pirmoje vietoje tenka minėti jo trilogiją Aija, Aidas, Žiema, kurią galima pavadinti latvių klasinio romano pavyzdžiu. Jos pagrindu fatališka meilė, vyro prisirišimas vienai moteriai, kuris tiesiai per visą gyvenimą ir baigiasi šiu romanu herojaus savyždytose tragiklose sąlygose. Epochalines vertės romanas, kuriame išsamiai atvaizduotas žemės reformos laikotarpis, tai Nauja kuryr ir velniai. Latvių literatūrai praturtina ir jo romanai Mirties šokis, Nežvelk saulėn, Kapri, Pinigai.

Vienas iš jo stambiausių pastarojo laiko kūrinių — tai ypatingame stiliuje parašytas romanas-chronika: Aš pasakojau savo žmonai. Čia J. nupasakoja savo tremties kelią nuo namų iki pat dabartinės apsigyvenimo vietos. Į neapsakomą skurdą, klaidžiojant gimtosios šalies vieškeliais, vargant laive, į baisius oro puolimus, nykų blaškymą po Vokietijos tremtinių stovyklas, J. žiūri, kaip jau minėta, per optimistinio akinius, įtikindamas save ir skaitytoją, kad galėjo būti dar blogiau. Tokia nuotaika jam padeda lengviau pernešti visus tuos sunkumus, po kurių jau ne vienas yra senai sumukęs.

Nepametęs J. ir savo antrojo talento — tapytojo. Nors jis pats šioje srityje į didelio dailininko vardą nepretenduoja, tačiau jo garbintojai yra kitos skirtingi periodiniai leidiniai, nei mokyklų chrestomatijos, nei parengimai. O kame gi slypi jos visos okupacijos, kabojo jo sauzavingumas? Tikrai jos nedirbtiname paprastume, kurį lemia pasiekti tikrai didelio talento menininkui, paprastume, kuris Savo laiku buvo surengtos kekalba nuo širdies į širdį. Net ir dabar, tremtyje, jaunoji karta, kuri gimtosios šalies net neprisimena, geria J. sukurtais vaizdais ir t. a. savo krašto saule, kuri šviečia iš kiekvieno knygos puslapio.

Dar negalima pamiršti gerbiamo jubilato trečiojo talento, būtent — meškėliotojo, kuriuo jis pragarsėjęs nemažiau, kaip kitais. Su meškere ant pečių jis yra apvaikščiojęs visas Latvijos

MUZIKOS NAUJIENOS

Muz. A. Mikulskis suharmonizavo solo balsui su fortepiono pritarimu liaudies dainą "Atsikėlus ankstyvą ryteli". Rudens vakarais žadąs harmonizuoti ir daugiau liaudies dainų solo balsams.

Muz. J. Strolia pradėjo dėti muziką viename Los Angeles muzikos institute. Jo jaunesniųjų sūnūmi Herkuliu, kuris talentingai groja smuiku, susidomėjo vienos Hollywoodo filmų studijos direktorius, kuris Herkulį dabar bando vienoje filmoje, kurioje vaizduojamas čekų tautybės jaunuolis tremtinys.

Antrasis muz. J. Strolia sūnus Vytautas apie metus laiko grojo JAV kariuomenės orkestre. Grįžęs iš kariuomenės, mėginan suorganizuoti Bostone liaudies meno muzikinę grupę. Turi jau pasidarys kankles, skudučius bei lumzdelius.

Prof. Vl. Jakubėnas, kuris dabar dėsto muzikos dalykus vienoje Chicago konservatorijoje, šį rudenį minės savo muzikinio pedagoginio darbo 20 metų sukaktį.

Muz. St. Gailevičius, gyvenęs ir dirbęs Montrealyje, persikėlė į Torontą. Šiais metais jis mini 25 metų darbo sukaktį. St. Gailevičius baigė Lietuvos v. konservatoriją Kaune. Ilgus metus buvo valstybinės operos koncertmeisteris ir radiofono nuolatinis bendradarbis. 1942 m. Vilniuje debiutavo prie operos dirigento pulko, praveddamas Verdi operą Rigoletto. St. Gailevičius reikiškesi ir kaip kompozitorius: yra sukūręs solo ir chorinių dainų bei instrumentines muzikas.

Ilgametė Čiurlionio ansamblio dainininkė Aldona Stempužienė, mezzo sopranas, rugsėjo 14 Clevelande pirmą kartą pasirodė didesniame koncerte. Ji padainavo A. Mikulskio "Atsikėlus ankstyvą ryteli", 2 dainas Vl. Jakubėno — "Piemenių raliavimas" ir "Žemė kryžių ir smūkelių". Antroje dalyje atliko La Cieca's ariją iš Ponchielli op. La Gioconda, Mignon ariją iš Thomas op. Mignon ir Seguidilla iš Bizet op. Carmen.

upes ir ežerus ir gali nupasakoti kiekvieną jų savybę. Tas jį dar labiau surišo su gimtojo krašto gamta. Ir tų jis su nepaprasta meile piešia savo knygoje Vandens.

Tenka pažymėti, kad jubilatas nepamiršęs ir lietuvių kalbą, kurią jis pramoko dar kūlinimui. Iš minėtos sumos bus apmokėtos studentės pragyvenimo išlaidos New York'e, mokslo lapinigių už balso ir fortepiono pamokas, savaitinis bilietas į Metropolitan operos pastatymą, kelionė ir muzikos studijos Europoje, mažas asmeninis lyginimas ir specialus fondas debiuto koncertui JAV operos scenoje. Stipendiją paskyrė Edward Ruud, dujinių šildymo katilų pramonininkas.

J. Jaunsudrabinš yra nutaręs pasilikti Vokietijoje, kur gyvena ir jo dukterė Lilija, ištekėjusi už vokiečių rašytojo Willi Stoepelario, gero latvių kalbos mokovo ir latvių autorių vertėjo į vokiečių kalbą. Savo rezidenciją jis pasirinkęs Vestfalijoje, netoli Soesto, tarp miškuotų pakalnių, prie ežero, ir jį pavadinęs Mėnėsieną. Kad ir turėdamas nemažą metų skaičių, jubilatas vis dar tvirtas ir dvasioje jaunatvės, kūrta naujus kūrinius, protarpiais apvaikščiodamas su meškere aplinkinius vandenis. Nors yra apsuptas didelės meilės ir pagarbos, galėdamas pragyventi savo gausaus darbo vaisiais, J. vis dar nebaigia ilgėtis gimtojo krašto. Šį ilgį tinkamiausiai charakterizuoja posmas jo eilėraščių, parašyto prieš pat 70 m. amžiaus sukaktuves:

Kas be gimtinės tu, žmogau,
Be tėviškės, namų?
Tik dulkė vien, lyg pamesta
Po svetimu padu.

Dainininkė balsą lavina pas Western Reserve universiteto lektorę Lila Robeson, kuri 12 metų dainavo Metropolitan operoje.

PLB Vokietijos krašto valdyba iš vokiečių radijo stoties Stuttgarte įsigijo magnetofono juostų kopijas, kuriose yra Čiurlionio ansamblio, Scheinfeldo mišraus choro ir Sietyno įdainavimai. Taip pat krašto valdyba įsigijo ir P. Rūtenio bei F. Radevičiūtės kai kuriuos įdainavimus.

Čiurlionio ansamblis rugsėjo 16 d. pradėjo savo trylikąjį sezoną. Ansamblio chorai papildyti naujais dainininkais. Pirmasis ansamblio koncertas įvyks Pittsburghe, Pa. spalio 18 d., kurį rengia Pittsburgho universiteto lietuvių kambario komitetas.

Clevelando šv. Jurgio parapijos choras, vad. muz. J. Ambraudo, 40 valandų atlaidų metu ruošia choro ir solistų koncertą parapijos bažnyčioje. Rudenį choras ruošiasi pastatyti "Consilium facultatis" operetę.

Muz. R. Brazaitienė, šv. PaNelės Marijos Nepaliaujamos Pagalbos bažnyčios vargonininkė Clevelande, sparčiai ruošia savo chorą naujosios bažnyčios atidarymo iškilimams. Choras giedos kelias lietuviškas giesmes ir Mozarto mišias. Iki bažnyčios atidarymo iškilimų tikimasi įrengti ir naujus vargonus.

Clevelando vyrų oktetas, vad. Jul. Kazėno, greitai laiku pasikristų specialiu vardu. Oktetas šiuo metu daug repetuoja ir ruošiasi dviem parengimam Clevelande bei koncertams New York'e ir Detroite. Oktetado administratorium yra L. Sagys.

Danijos valstybinis simfoninis orkestras, diriguojamas Erik Juxen, spalio 11 d. atvyks į JAV gastroliu. Orkestras atliks 38 koncertus. Philadelphiaje ir Chicagoje kelis koncertus diriguos žymieji amerikiečiai dirigantai Eug. Ormandy ir N. Mallo.

Kontraltas Lillian Miskavich, Indianos universiteto Bloomingtone muzikos studentė gavo 25.000 dolerių stipendiją balso lavinimui. Iš minėtos sumos bus apmokėtos studentės pragyvenimo išlaidos New York'e, mokslo lapinigių už balso ir fortepiono pamokas, savaitinis bilietas į Metropolitan operos pastatymą, kelionė ir muzikos studijos Europoje, mažas asmeninis lyginimas ir specialus fondas debiuto koncertui JAV operos scenoje. Stipendiją paskyrė Edward Ruud, dujinių šildymo katilų pramonininkas.

Oxfordo universiteto leidykla atspausdino naują muzikos enciklopediją "The Concise Oxford Dictionary of Music", suredaguotą Percy A. Scholes. Naujoji enciklopedija talpina virš 10.000 atskirų muzikinių vardu, kuriuose yra aprašyta 1700 kompozitorių biografijos ir darbai, 1400 išpildytojai menininkai, 400 įvairių kitų muzikinių pasaulio asmenybių. Aprašyta 1000 instrumentų ir jų daly, 1750 žymesnių kompozicijų, 2950 techninių terminų, 275 muzikos institucijos ir kt. Muzikų biografijos ir kompozicijų aprašymai suredaguoti visai naujai, patikslinta autorių ir jų kūrinių metrika.

Ar jau įstoja į VILTIES draugiją?

Penkios dienos Japonijoje

Pr. Sutkus, mūsų bendradarbis Korėjoje

Po pusšėto mėnesio, praleisto Korėjoje, atėjo ir mano eilė penkių dienų atostogoms Japonijoje.

Rugsėjo penkioliktos dienos rytą karinio transporto lėktuvu, iš Seoul'o per pusančios valandos patekau į vakarinę Japonijos krantą.

Vos išlipęs iš lėktuvo, tuoj matai puošnius pastatus, skoningai apsirengusius praeivius ir dar būdamas armijos darbo drabužiuose jautiesi lyg čia ir netinai, ypatingai dar, kad tą dieną japonai šventė vėlines. Gavėse procesijos paauglių mergaičių, pasipuošusių spalvingais rūbais, svarbesnėse gatvėse sankryžose atlieka apeiginius žaidimus.

Per pusę valandos autobusai atvežė į atostogų procedūros centrą, kurio tikslas aprūpinti papildomais skiriamaisiais rštais, ir iš dulkėmis, plaukais ir nepageidautiniais kvapais apsesto "korėjiečių" padaryti žmogų. Pirmas dalykas — karštas du-

šas, toliau plaukų kirpimas, skutimas su tuzinu tinktūrų, maikiųjų darymas ir specialūs pietūs iš skaitlingo ir sunkaus valgių sąrašo.

Po to penkioms dienoms vyk kur nori — visa Japonija tau atvira. Mano tikslas nebuvo praleisti atostogas tik poilsio ženkle. Sekantį rytą, laimingai sutapimu, pavyko gauti armijos lėktuvą į Tokio...

Tokio — trečias didžiausias pasaulio miestas. Koks gyvenimas! Iš Korėjos nuogų kalvų čia atvykus, nežinai nuo ko ir pradėti. Viskas žavi, traukia, siūlo.

Šioj vietoj man prisimena pasaka apie žmogų, kuris prašė praeivius lipti jam ant kojų. Kada kažkas paklausė, kodėl jis taip kvailai elgiasi, jis paaiškino: "Kad, tamsta, žinotum koks yra malonumas, kai skausmas prašina".

Pradėjau savo vizitą per krautuves. Visko pilna ir nebrangu, matuojant dolerio verte. Glna, kuri yra Tokio centras, turi apie tuziną krautuvių, kurios gali lygintis su Marshallfield'o krautuve Chicago'je. Ypatingai gausu porceliano, šilko ir dekoratyvinių dalykų. Kiek mažiau skaitlingi yra televizijos aparatai ir, bendrai, stambesnieji elektriniai gaminiai.

Kaip ir visur pasaulyje, ir čia amerikietį žiūrima, kad jis turi daugiau pinigų negu proto. Kas antrą žingsnį tau bus pasiūlyta kas nors, nuo rikšos iki prabangiausio viešbučio, nuo pie-
nuo dušų iki laikinos žmonos. Ir siūlo tokiu pačiu įkyrumu, kaip Lietuvoj turgaus žydėliai.

Šita laikysena ypatingai ryški Korėjos veteranų atžvilgiu. Vertelgos žino, kad "korėjietis" atvyko čia tik penkioms dienoms su nemažiau kaip šimtu doleriu ir pasirizęs pramusti paskutinį centą. Vienas dalykas truputį stebina. Čia niekas nesivaiko dolerių (skriptų) ir juodojo rinkelio jų kainą yra žemesnė kaip oficialioji.

Viešbutį rinkis kokį tik nori. Aš apsietaujau nedideliame, bet labai jaukiame, šeimyniškos nuotikos viešbuty, miesto centre. Pirmą naktį išsitiesiau ant baldos su giliais matracais lovos. Antrą naktį persikeliau į japoniško apstatymo kambarį pajusti japoniškų patogumų. Kiekvieną kartą, įeinant į vidų, reikia nusauti batus (nutraukti ir vėl užsidėti kareiviškus batus nėra jau taip lengva, bet nieko nepadarysi, reikia).

Vakarais smalsumas vedė teatrus, klubus ir kitas užkeigos vietas. Pirmą vakarą su draugu užėjome į mergaičių operos — Takarazuka'os — tipingo šiam kraštui meninio vieneto — pastatymą. Visi aktoriai, vyrų ar moterų rolėse, yra mergaitės. Statytas dalykas buvo: "Leschan ons de Paris", kurį autorius sukomponavo praeitais me-

tais, besilankydamas vakarų Europoj. Veikalas epizodinės struktūros, ir gana palaidai surištomis atskiromis dalimis, tačiau visais atžvilgiais įdomus ir imponuojantis. Štai viena scena iš veikalo turinio. Japonė, atvyksta į Paryžių, apsirengusi pagal paskutinius vakarų pasaulio mados žodžius. Staiga, jai kyla mintis — o kas, jei aš su kimonu pasirodysiu prie Notre Dame? Ji užsideda kimono ir jaučia, kad paryžiečiai pavydžiai žavisi jos rūbais. Parke ji šoka, dainuoja su prancūzų jaunimu ir galutinai įsitikina, kad kimono yra japonės pasididžiavimas. Japonų meninius pastatymus užsieniečiui nesunku suprasti, nes scenoje kalbų nedaug, mintys išreiškiamos baletiniais judesiais ir muzika.

Antrą dieną padariau trumpą ekskursiją į Kamakurą, apie 25 mylias į pietus nuo Tokio, buvusią 12-13 šimtmečių Japonijos sostinę. Čia stovi vienas iš didžiausių pasaulyje bronzinis Budos biustas. Aplinkui, ant vėslia augmenija apaugusių kalvelių, stovi skaitlingos šventyklos.

Ankstyvą popietį, sugrįžęs atgal į Tokio, sparčiu tempu apėkiau galingsais įtvirtinimais apsuptą Imperatoriaus buveinę, kuri yra maždaug dveju mylių skersmens sodas, aptvertas 30 metrų pločio vandens grioviu, trijų metrų aukščio masyvia siena. Šimtmetiniai medžiai nuo stebėtojo akių laiko paslėpę pilį. Niekas neturi teisės įeiti į vidų. Ir ne tik prie maždaug tuzino vartų, vedančių į pilį, bet ir šiaip jau, stovi sargybiniai. Pavakariais tankios minios žmonių renkasi prie pilies sienų išreikšti savo prisirišimą ir meilę imperatoriui.

Kitas įdomus lankymasis buvo Ueno parke, kur sukoncentruotos Tokio kultūrinės vertybės: muziejai, meno galerijos, bibliotekos, zoologijos sodas, sporto aikštės ir taip pat keletas šventyklų. Rytietiškos ornamentikos stambūs pastatai, skęsta plačiašakių juodmedžių, augalų tyvynių ir gėlių dekoracijose. Deja, buvo pervelu įsiveržti į vidų ir pažanyti akis japonų genijų rankdarbiais.

Taip lyg akimirka prabėgo trys dienos sostinėje. Trečios dienos vakare traukiniu pasileidau į Kioto, į senąją Japonijos sostinę, reprezentuojančią Japonijos meninį, kultūrinį gyvenimą bei garbingą praeitį. Sekančios dienos priešpiečiai jau buvau būryje smalsuolių, lankančių nesuskaitomas Shinto ir Budos šventyklas. Šogunu dviasias dvelkiančiame Kioto. Japonų kultūros draugija organizuoja įvairios apimties iškilas. Aš prisidėjau prie keturių valandų ekskursijos ir aplankiau apie 25 šventyklas. Čia vėl kareiviški batai buvo baisiai nepatogūs, nes įeinant į šventyklas vidų juos reikia palikti už durų. Likusią dieną dalį mažiausi Kioto gatvėmis, po krautuves ir porceliano fabrikus. Kioto išdirba pačius spalvingiausius šilko ir porceliano gaminius visoje Japonijoje.

Vakare vėl sėdau į traukinį, kad laiku prisistatytčiau į Kokuro atostogų centrą, grįžti virš 38 paralelių.

Taip praėjo penkios, bene įdomiausios, mano ekskursijos dienos visame gyvenime. Nors šių atostogų paskirtis yra poilsis ir atsigalvinimas, bet aš prakaityčiau daugiau kaip radijatorius, norėdamas kuo daugiau pamatyti.

Gaila, mielas skaitytojai, kad žodžiais, o tuo labiau trumpais škieais neįmanoma perduoti to grožio, žavingumo ir įdomumo, kurį man teko patirti. Gaila, kad ir mano foto aparato šūviai tau neprieinami.

LITERATORINĖ NAUJIENA

Neperiodinio poezijos, prozos ir kritikos žodžio LITERATŪROS LANKŲ pirmasis numeris jau pasiekė Jungt. Amerikos Valstybes ir Kanadą. Leidinys spausdinamas Argentinoje. Jį redaguoja Kazys Bradūnas, Juozas, Girmius, Juozas Kėkštas, Henrikas Nagys ir Alfonsas Nykas-Niliūnas. Anot jų "LITERATŪROS LANKŲ" tikslai yra aiškūs ir paprasti: grąžinti beveik totaliai prarastą literatūros, kaip estinės kūrybos, nepriklausomybę, atstatyti normalią vertybių gradaciją, kuri paskutiniu metu periodinėje spaudoje infliacinės kritikos buvo visiškai sunaikinta, ir išlaikyti nuolatinį kontaktą su Vakarais.

Siame numeryje rašo: Antanas Škėma, Kazys Bradūnas, Jonas Mekas, Vladas Slaitas, Juozas Kėkštas, Julius Kaupas, Albinas M. Katiliškis, Czesław Miłosz, Thornton Wilder, Carlos Bousoño, Langston Hughes, Walt Whitman, Švedų lyrikai, Jonas Staniškis, Juozas Girmius, Henrikas Nagys, Vytautas Statkus, Coppelius, Andrius Sietynas, Leonas Miškinas, Juozas Lingis. Numeris iliustruotas Kazio Janulio, Isabelle Rimbaud, Joan Miro, Archipenko, Edouard Goerg, Marcel Gromaire ir Victor Soldati darbais.

Pavienio LITERATŪROS LANKŲ egz. kaina 1 dol.

Visais leidinio reikalais rašyti: Kazys Bradūnas, 1127 Bayard St., Baltimore-23, Md.

DIRVĄ UŽSISAKYTI

gailma ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

LIETUVIŲ TAUTOSAKOS LOBYNAS

Redaktorius — leidėjas Dr. Jonas Balys

Dvi dalys kartu išistos: Dvasios ir Žmonės, 166 sakmės, 126 psl.; Liaudies Magia ir Medicina, 94 psl.

Knyga didelio formato, spalvotas viršelis, pieštvas dail. V. K. Jonyno.

Kaina \$3.00.

Gaunama Dirvoje.

Mitologijos vardai ir sąvokos

DR. JONAS BALYS

Daug galvosūkio senovės mėgėjams ir tyrinėtojams pridaro mūsų mitologiniai vardai. Tokia jau žmogaus prigimtis, kad jis nori viską išsiaiškinti: kaip buvo ir kodėl. Tad ir bando. Kartais tos pastangos pasiseka ir surandamas bent tuo tarpu daugeliui priimtinas, įsitikinantis aiškinimas, kartais ne. Tiesios įieškojimas visados yra sunkus dalykas, tačiau verta dėl to ir pavargti.

Daugelio lietuviškų mitologinių būtybių vardai ir sąvokos yra aiškūs ir be didelio galvos sukimo, pavyzdžiui: žemyna ar žemynė, Laimė ar Laima, Lauksargis, Laukpatis, Žemėpatis, Vėjopatis, Pušaitis, Medinė, Krūminė, Giltinė, Žverinė(?), Barzdukas, Bildukas, Ruginis, Upinis, Šulinis(?), Bangpūtys ir gal dar vienas kitas. Ne dėl visų jų istoriško buvimo galime būti visai tikri (užtat ir klausukai padėti), ne visi jie buvo ir dievai tikra to žodžio prasme, kai kurie jų buvo tik tam tikrų sričių globotojai ir pridera vadinamai žemajai mitologijai ("dies minores"). Bet tai jau kita kalba, šiuo tarpu tik apie vardus. Šitie vardai yra lietuviški ir sudaryti pagal mūsų kalbos dėsnius, jų reikšmė irgi aiški. Tačiau greit susiduriame ir su kietais, sunkiais ar ir visai neperkrentamais riešutais, dėl kurių kalbininkai ir šiaip ir taip spėlioja, ir vistiek nieko nepasidaro.

Dėl Perkūno, ryškiausio ir svarbiausio senovės lietuvių dievo vardo, nuomonės jau skiriasi. Vieni kalbininkai tą vardą kildina iš lietuviško žodžio *per*ti (-mušti), o kiti tvirtina, kad šaknįs baltis "t" negalėjęs išvirsti į "k". Slavų Perun irgi esąs kitos kilmės, negu mūsų Perkūnas, kuris siejamas su "perkū" — lotnyų *quercus*, ąžuolas, kuris buvo tam dieviui pašventas (pagal prof. A. Salio referatą, skaitytą MLA suvažiavime Detroite). Tai dar ne viskas. Kaikas (pvz. A. H. Krappe) mūsų Perkūno siejo su skandinavų dievu *Pjorgynn*, da kiti su sen. indų dievu *Pardžanja*. Visa tai nėra taip jau labai svarbu, nes apie Perkūną galime susidaryti ryškų vaizdą ir be kalbinių spėliojimų. Tautosaka ir istoriniai šaltiniai pakankamai gausūs ir aiškūs.

Ugnies deivę lietuvių dabar dažniausiai vadina Gabija (Gobija) ar Gabieta. Kiti vardai: pagal senus raštus dar Panike ar Ponyke ir Gabjaugia, pagal tautosaką — Ugnija. Lenkas mitologininkas Al. Brueckneris tvirtina, kad žodį Gabija lietuvių pasidarė iš rusiško šv. Agotos vardo Agafija. Jeigu taip iš

tikrųjų būtų buvę, tai lietuvių šandie sakytų Gabija, tačiau taip nėra. Aš pabandžiau aiškinti, kad vardas Gabija yra padarytas iš "gobti" ar "gaubti", nes maldele į ugnį ji prašoma: "Sugobta gobek, sužiebta žibek!" Tokiam mano aiškinimui pritarė ir kalbininkas A. Salys. Tačiau visiškai tikras dalykas vis dėlto nėra. Pasirodo, kad senovės germanų romėniškuose įrašuose, rastuose prie žemutinio Reino, yra minima "deae Gabiae". Tad ir vėl naujas klausukas. Reikia dar tyrinėti.

Visiškai neaiški yra žodžio *laumė* kilmė. Šito riešuto dar niekas neperkando. Dr. J. Basanavičius mūsų laumę siejo su graikų *laumia*. Tautosakiniu atžvilgiu panašumo yra, bet šito dar per maža. Tas pats Al. Brueckneris, kuris tarp kitko buvo ir kalbininkas, bandė "laumę" siesti su "lavonu" (!), tai jau gryną nesamone, nes laumės ir numirėliai nieko bendra neturi.

Daugelis kalbininkų suko ir tebesuka galvą dėl žodžio *aivars* kilmės ir prasmės. Paskutiniu laiku ilgą straipsnį tuo klausimu parašė žinomas baltistas E. Fraenkelis ("Archiv fuer slavische Philologie", 1951, Bd. XXI:1, p. 140-50). Daug prikalbėjo įdomių dalykų per visą dešimtį spausdintų puslapių, tačiau nieko galutinai ir įtikinančiai neišaiškino, tad aivaro vardas pasiliko toks pat neaiškus, kaip ir anksčiau buvo. Tačiau šiuo atveju didelio nuostolio irgi nėra, nes šios būtybės pobūdis, veikla ir jos germaniška kilmė yra visiškai aiški iš tautosakos duomenų, kurių yra labai gausu.

Tas pats yra ir dėl vardo *kaukas*, tokia namų dvasia, kuri jau buvo žinoma ir senprūsams: Tautosakiniu atžvilgiu mūsų kaukas, žinomas vakarinėje krašto dalyje, yra tokia pat būtybė, kaip ir vokiečių *kobold*. Tačiau nemanau, kad kas nors mūsų žodį "kaukas" bandytų kildinti iš vokiško "kobold". Lygiai nepriimtinas ir Bruecknerio bandymas mūsų "kauką" gręžinti su rusų "koki" ar "kotki".

Pagal tai vardų kilmė nėra jau taip labai svarbi ir nereikia persistengti: bandysį per jėgą, kaip kartais tulas kalbininkas daro, išeis tik juokai. Nevisados žodis atliepa jau žinomus vaidinius. Sukuriami visiškai nauji žodžiai pagal mums nevisados žinomas dėsnius, ir visa tai kaip tik sudaro kalbos turtingumą. Tuščios pastangos būtų žūt būt stengtis viską išaiš-

kinti. Sakysime, kodėl lietuvių žmogui pavadinti pasirinko žodį "žmogus", o nesako "galvonas" ar kaip kitaip? Tad palikime vardus ir žodžius ramybei. Eikime prie sąvokų.

Mitologinėms sąvokoms aiškinti reikalinga tautosakinė medžiaga: mitai, legendos, tikėjimai, maldos, papročiai. Kai jų yra, tada vardas netiek svarbu. Pavyzdžiui, *laumės* ir *raganos* (regėtojos?) funkcijos mums visiškai aiškios, nes yra pakankamai tautosakinių duomenų apie jas, tad menkas nuostolis, jei jų vardų kilmė ar prasmė pasilieka neišaiškinta. Ir priešingai: vardą *dievas* kai kurie kalbininkai tariasi pakankamai gerai išskibinėję, o ką jis reiškė senovės lietuviams, tai taip ir lieka paslaptis. Ar tas žodis buvo bendrinis daiktavardis, vartojamas iš viso dievyse, kaip tokiu pažymėti, ar buvo tikrinis tam tikro dievo vardas? Kaikas labai norėtų, kad senovės lietuvių tuo vardu būtų vadinę "dangaus dievą" ir jį net laikę visų dievų vyriausiuoju. Gal suasmenintas dangus ir buvo gerbtas, tai visai galimas dalykas, dėl to nebūtų nei labai gerai, nei labai blogai, tik paprastas istorinis faktas ir tiek. Tik visa nelaimė, kad nėra aiškių duomenų šitokiam teigimui paremti. Mūsų tautosaka ir seni raštai apie tokį dangaus dievą nieko nežino. Išskyrus abejotinos vertės samprotavimus apie patį vardą, daugiau niekuo negalime atsiremti. Tiesa, latviai tokį Dievą ar Dievšį dažnai mišni savo dainose ir kai ką apie jį papasakoja. Neaišku tiksliai, ar tas jų dainų Dievs yra gilios senovės atsiminimai, ar vėlyvesnis vaidinys ir idėjų pasiskolinimas iš kai kurių fino-ugriškių tautų (latviuose Baltijos finų įtaka gana stipri), ar pagaliau krikščioniško Dievo naivus supratimas.

Dangaus skliauto arba "dangčio" gerbimas yra būdingas klajokliui (nomadų) tautos. Užtat labiau pirmąsias fino-ugriškių tautėles, kurios dar ne taip seniai tundrose gyveno klajoklių gyvenimą, tas dangaus dievo gerbimas yra daug ryškesnis, negu tokiuose suomiuose, kurie seniai pasidarė sėslūs. Nors suomių ir žino seną dangaus dievo vardą *Jumala*, tačiau istoriniai laikais viską buvo nustumę griausmo dievas *Ukko*, kuris dažnai minimas "Kalevalos" epinėse rėsimėse, burtų giesmėse ir sakmėse, kai apie *Jumalą* beveik visai užmiršta ir jo vardas plokio vardo daugiau nieko ir neturinio atsilikimu. Kaip senovės baltai buvo susiskaldę į daugelį kilių, kurios buvo nepriklausomos ir turėjo savo vietinius "rikus", taip ir dievai kiekvienas viešpatavo savo srityje, neturėdami viršininko. Vadinamas "pirmąsiais monoteizmas" randamas kaip tik labiausiai atsilikusių tautelių tarpe. Reikia išsivaduoti nuo semitiško galvojimo būdo apie dievus.

Norint žūt būt išrasti lietuvišką Jupiterį (1530 metų vyskupų aplinkraštis tai Perkūną vadina mūsų Jupiteriu, bet tai gali būti ne visai tikslus vertimas), pasigauta Maletiaus suminėtas kažkoks *Oecopimus*, jis perdirbtas į tariamai buvusią, keistai skambančią formą **ukapimas* ir verčiamas į "visų pirmas". Viskas perdėm dirbtina. Kas pažįsta mūsų *k a l b o s d v a s i a* ir žino, kaip senovės lietuvių pasidarydavo savo dievų vardus, tam bus visiškai aišku, kad tokie dirbtiniai dievų vardai, kaip "Visų-pirmas" ar "Antras-nuo-galo" yra negalimi dalykai. Kaip ir kodėl senovės raštuose atsirado daugybė keisčiausių ir negalimų dievų vardų, teks pakalbėti kitą kartą.

Estai vyriausiojo dievo neturėjo, taip pat ir latviai su lietuviomis. Dabar jau galima pasakyti, kad estų patriotai klydo, laikydami *taeva-isa*, o latvių — *debesys tevs*, kaip vyriausius stambeliskus "dangaus, tėvus" arba visų dievų skerdžius. Ko gero kas nors, kad ir pavėluotai, dar užsimansys ir lietuviams išrasti kokį stambeliską "dangaus tėvą"... Kam patinka, gali ir taip sportuoti, bet tai jau nerimtas dalykas.

Estų tautosakininkas O. Looritsas vyriausio dievo buvimą

SKTN. L. J. KONČIUS — B. S. A. PAREIGŪNAS

Bostono liet. skautų vietininkas sktn. Liudas J. Končius, šių metų pavasarį baigęs Bostono Tufts College B. A. laipsnį, visą vasarą praleido dirbdamas amerikiečių skautų vasaros stovykloje — Loon Pond Camp prie Lakeville, Mass. Ten pat stovyklavo 9 neužmirštas dienas ir 35 jo vedamos vietininkijos skautai. Toje stovykloje sktn. L. J. Končius tapo labai populiarius amerikiečių tarpe kaip "Doc Lou", nes pavyzdinčiai vedė stovyklos ambulatoriją. Dabar jisai gavo pasiūlymą iš B. S. A. — Boston Council, Inc. dirbti profesinį skautininko darbą. Lapkričio pradžioje sktn. L. J. Končius pradės dirbti kaip 2-jo So. Boston-Roxbury districto (tunto) Field Executive — reikalų vedėjas. Šiame amer. sk. tunte yra registruota ir Bostono liet. skautų vietininkija. Prieš pradėdamas šią tarnybą, nuo rugsėjo 15 d. jisai vyksta 45 dienoms į visiems B. S. A. pareigūnams privalomus kursus — National Training School of B. S. A. Tai bus jau 158-ji jų kursų sesija — Mortimer L. Schiff skautų rezervate prie Mendham, N. J. Siems kursams išeiti sktn. L. J. Končiui yra paskirta \$265.00 stipendija. Pastaroje kursų sesijoje bus apie 60 klausytojų iš visų J.A.V.-bių kraštų.

Šis jaunųjų skautų būdų entuziasto pavyzdys turėtų paskatinti ir kitus mūsų skautų vadovus susidomėti panašiu darbu. Esama skautininkų, kurie yra gilwellistai ir turi augstojo mokslo diplomus. Ar verta jiems vargti fabrikuose, jei gali gauti tarnybą Boy Scouts of America organizacijoje? Toje per pusę milijono narių turinčioje skautų organizacijoje dirbdami, jie turės daug progų stiprinti

senovės estuose griežtai paneigia ("die echte Volkstradition kennt weder ueberhaupt einen Obernoch einen Kriegsgott". Grundzuge, II 37). Suomii kalbininkas prof. V. Kiparskys, tris metus studijavęs Rygoje ir puikiai pažįstąs latvių kalbą, patvirtino, kad jis esąs visiškai tikras, jog latvių "debesys tevs" nesąs senas terminas, bet naujas, atsiradęs krikščionystės įtakoje ir tuo būdu daug jaunesnis, negu Dievs. Tą patį patvirtina ir tautosaka, kur tas terminas labai retas ir aiškiai vartojamas pakeičiant Dievą ar Perkuoną (ž. Barons II 549).

Tokio vyriausio dievo nebuvimas Baltijos tautos yra visiškai nenuostabus dalykas ir tai tik nereikia laikyti kokių kul-tūrinių atsilikimų. Kaip senovės baltai buvo susiskaldę į daugelį kilių, kurios buvo nepriklausomos ir turėjo savo vietinius "rikus", taip ir dievai kiekvienas viešpatavo savo srityje, neturėdami viršininko. Vadinamas "pirmąsiais monoteizmas" randamas kaip tik labiausiai atsilikusių tautelių tarpe. Reikia išsivaduoti nuo semitiško galvojimo būdo apie dievus.

Norint žūt būt išrasti lietuvišką Jupiterį (1530 metų vyskupų aplinkraštis tai Perkūną vadina mūsų Jupiteriu, bet tai gali būti ne visai tikslus vertimas), pasigauta Maletiaus suminėtas kažkoks *Oecopimus*, jis perdirbtas į tariamai buvusią, keistai skambančią formą **ukapimas* ir verčiamas į "visų pirmas". Viskas perdėm dirbtina. Kas pažįsta mūsų *k a l b o s d v a s i a* ir žino, kaip senovės lietuvių pasidarydavo savo dievų vardus, tam bus visiškai aišku, kad tokie dirbtiniai dievų vardai, kaip "Visų-pirmas" ar "Antras-nuo-galo" yra negalimi dalykai. Kaip ir kodėl senovės raštuose atsirado daugybė keisčiausių ir negalimų dievų vardų, teks pakalbėti kitą kartą.

Estai vyriausiojo dievo neturėjo, taip pat ir latviai su lietuviomis. Dabar jau galima pasakyti, kad estų patriotai klydo, laikydami *taeva-isa*, o latvių — *debesys tevs*, kaip vyriausius stambeliskus "dangaus, tėvus" arba visų dievų skerdžius. Ko gero kas nors, kad ir pavėluotai, dar užsimansys ir lietuviams išrasti kokį stambeliską "dangaus tėvą"... Kam patinka, gali ir taip sportuoti, bet tai jau nerimtas dalykas.

Estų tautosakininkas O. Looritsas vyriausio dievo buvimą

lietuvių skautų vienetų veikimą šiame krašte.

SEKIA AUGSTOJO MOKSLO

Jaunas ir energingas Bostono v-jos kęstutėnų draugininkas vyresn. sklt. Algis Banevičius, pavasarį baigęs vietos gimnaziją, įstojo dabar į North-Eastern Universitetą. Jis studijuoja Liberal Art grupėje — paruošiamąją teisę (Pre Legal). Kartu lanko ROTC (atsargos karininkų) kursus. Nors studijos iš jo reikalauja daug darbo, tačiau jis ir toliau lieka vadovauti skautams.

RUGSĖJO SKAUTŲ TARPE

Tautos šventės proga Chicago "Aušros Vartų" tunto skauts per "Margučio" radiją pasirodė su gražiu montažu. O Pulk. J. Šarauško sk. vėjų draugovė pravedė skautams specialias varžybas.

New Yorko skautai rugsėjo 14 d. iškilmingoje tunto sueigoje paminėjo Tautos Šventę.

NAUJAS SKAUTŲ VIETININKAS NEW YORKE

JAV Rajono Vadeiva New Yorko liet. skautų vietininku paskyrė sktn. A. Samušį. Jo pavaduotojas yra pasktn. K. Katele.

TALKON "SKAUTŲ AIDUI"

Chicago "Lituanicos" tunto vadija paskelbė tarp skautų draugovių varžybas "Skautų Aido" prenumeratomis padidinti. Varžybas laimėjusiam vienetui paskirta dovana. Pulk. J. Šarauško sk. vėjų draugovė, kuri nedalyvauja šiose varžybose, įsipareigojo pasiekti savo narių tarpe 100 nuosimčių prenumeratorių skaičių.

Chicago "Lituanicos" tunto vadija paskelbė tarp skautų draugovių varžybas "Skautų Aido" prenumeratomis padidinti. Varžybas laimėjusiam vienetui paskirta dovana. Pulk. J. Šarauško sk. vėjų draugovė, kuri nedalyvauja šiose varžybose, įsipareigojo pasiekti savo narių tarpe 100 nuosimčių prenumeratorių skaičių.

Mielai tėvai yra prašomi prenumeruoti savo vaikams "Skautų Aidą". Administracijos adresas: J. Pažėra, Box 1003, Station C, Toronto, Ont., Canada. Tie \$3.00 prenumeratos tikrai nėra jums per brangu, bet jie nes didelių naudą jūsų vaikams!

DAIROMASI NAUJO TUNTININKO

Chicago "Lituanicos" tunto tuntininkas sktn. Stasys Rudys ketina pasitraukti iš pareigų. Netrukus tunto vadija rinksianti naują kandidatą, kuris bus pristatytas JAV Rajono Vadeivai skirti tuntininku.

NEW YORKO SKAUTŲ POKOVIS

Rugsėjo 20 d. 6 val. vak. Apieškimu parapijos salėje New Yorko skautai vyčiai rengia smagų pobūvį. Programoje bus arbatėlė, trumpa meninė dalis ir šokiai. Vietos jaunimas ir skautų bičiuliai kviečiami skaitlingai atslankyti. Įėjimas — \$1.00.

Patark ir kaimynui,

kad prenumeruotų

DIRVA

Registruokis jei nori balsuoti paskutinę dieną — trečiądienį, rugsėjo 24

VISI KVICEIAMII!!!

Metinis
VERSIO KEPIMAS

Visiems Cuyahoga Country Demokratams
Svarbiausias kalbėtojas...

Vice prezidentui kandidatas

U. S. SENATORIUS JOHN J. SPARKMAN

Žaidimai... Lenktynės
Daugelis dovanų
Beisbolas

Clevelando Council
prieš
Jaun. Dem. Klubus

SEKMDIENI — RUGSĖJO 21 — 1952

GEAUGA LAKE PARKE

Nemokamas autobuso važiavimas nuo Miles,

E. 131 — 11 ryto iki 8 p. p.

Ruošiama Steer Roast Committee

Samuel F. David, Chairman
Cuyahoga Country, Democratic Exec. Committee
Ray T. Miller, Chairman

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

Ką lietuvių turės parodyti per bolševikinę meno dekadą Maskvoj? Ta proga numatoma išleisti rusiškai 1 mil. tiražu ekastra bolševikiškų raštų. Jau dabar 40.000 egz. tiražu išleistas lietuvių, rusų ir lenkų kalbomis plakato forma "Laiškas — įsipareigojimas Stalinui". Valst. opera ruošia Borodino "Kuni-

gaikštį Igorį" ir J. Pakalnio balletą "Sužadėtinė". Per masinės "dainos tekstų konkursų" 2-ios vietos paskirtos iš 154 autorių — po 1.500 rublių — K. Kubilinskui už "Taikos dainas", P. Gerulaičio — "Pjovėjo dainą", J. Miksytei — "Pionierių dainą", 3-sios premijos (1.000 rublių) J. Lapacinskui už "Traktoristo dainą", P. Milakniui — "Pergalės vardą" ir Kubilinskui — "Pasaulinę taiką". Dabar pravedamas konkursas joms parašyti muziką.

TUOJ ĮSIGYKIT ŠIAS KNYGAS!

Anglų kalbos gramatika	Motulė paviliojo
J. Kukanauza	Lazdynų Pelėda 0.60
Algimantas I	Meškiukas Rudnosiuokas
V. Pietaris	Vytė Nemunėlis 2.00
Algimantas II	Namai ant smėlio
V. Pietaris	J. Gilauda 2.00
Aukso kirvis	Neramų buvo Laisvės Alėjoj
Juozas Švaistas	B. Daubaras 1.50
Barabas	Nemunas
Paer Lagerkvist	St. Kolupaila 2.50
Balutis	Nuo Imsrės iki Orinoko
J. J. Bačiūno leidinys	A. Sabaliauskas 2.50
Baltaragio malūnas	Our Country Lithuania
K. Boruta	V. Augustinas 5.00
Beržų pasakos	Princas ir elgeta
O. B. Audronė (eilėraščiai)	Mark Twain 1.20
Dulkės raudonam sauleidvy	Piramas rūpestis
V. Ramonas	Jurgis Jankus 2.00
Debesys plaukia pažemiu	Pragaro pošvaistės
A. Baronas	V. Alantas 3.50
Didžiosios atgalios	Partizanai už gelež. uždangos
R. Spalis	Daumantas 2.50
Doleris iš Pittsburgho	Pietų vėjelis
Stepas Zobarskas	Vytė Nemunėlis 1.60
Gintaro pasakos	Paklydę paukščiai I
Teta Rūta	Jurgis Jankus 2.20
Gintariniai vartai	Paklydę paukščiai II
N. Mazalaitė	Jurgis Jankus 2.60
Gimtojo žodžio baruose	Ramybė man
P. Jonikas	J. Kėkstas 0.80
Kazimieras Sapieha	Raguvois malūnininkas
B. Bruoga	V. Tamulaitis 0.25
Kuprelis	Saulės laikrodžiai
Ignas Seintus	Henrikas Nagrys 1.00
Kolektyvinė prausykla	San Michael knyga I
Vytautas Kastytis	Axel Munthe 2.50
Kalorijo ir doleriai	San Michael knyga II
Vilius Bražvilis	Axel Munthe 2.50
Lietuvių kalbos vadovas	Šventieji akmenys
Red. prof. Skardžius	Faustas Kirša 2.00
Lietuviškos pasakos	Šventoji Lietuva
J. Baly	Jurgis Savickis 3.00
Lietuvių poezijos antologija	Tėvų pasakos
J. Aistis ir A. Vaičiulaitis	A. Gledrius 1.50
Lekučio atsiminimai (jaunimui)	Tolmieji kvadratai
A. Gledrius	J. Grišmanauskas 2.00
Lietuvių archyvas	Tautosakos Lobynas
Bolševizmo metai	J. Baly 3.00
Lietuvos Valstybės	Ugnies pardavėjas
Konstitucijos	Baly Rukša 1.00
Lietuvai Tėvynei	Valkų knygelė
V. Nemunėlis ir Vl. Vilekšis	M. Valančius 1.80
Lietuva tironų Pančiuose	Vieneri metai ir viena savaitė
B. T. Dirmelkis ir V. Rastenis	B. Gaidžiūnas 1.50
(Jonas Andriūnas ir Petras Svyrius)	Valentina
Mėnuo vadinamas medaus	A. Vaičiulaitis 2.00
N. Mazalaitė	Varpai skamba
Medinis arklys	Stasius Būdas 2.50
Eric Williams	Zemė
	Red. K. Bradūnas 4.00
	Zvaigždėtos naktys
	Augustaitis-Vaičiūnienė 1.00

Visos knygos siunčiamos paštu. Užsakant pignus siųskite:
DIRVA,
6820 Superior Ave.,
Cleveland 3, Ohio

AR JAU SKAITETE

BARABA

Šitas puikus švedo Paer Lagerkvist veikalas laimėjo 1951 m. Nobelio literatūros premiją. Jis išverstas į visas kultūringas kalbas, visi juo grožisi, visi jį komentuoja. Susidomėkite, ir neapsivilsite. Knyga turi 212 psl., kainą 2.25 dol. Rašykite: TERRA, 946 W. 31 Place, Chicago 8, Ill.

Kam Nepriklausoma Lietuva yra tikslas, visi skaito

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba, apjungianti įvairių politinių pažiūrų bei partijų ir visokių religinių bei nereliginių įsitikinimų lietuvių bendrą tikslą: Lietuvių tautos progresas ir Lietuvos Nepriklausomybė.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA sprendžia neišspręstus Lietuvos ateities klausimus bei aktualias problemas, daugiausia rašo apie gyvenimo ir įsikūrimo sąlygas Kanadoje ir kituose kraštuose.

N. E-VOS kaina: Kanadoje \$5.00, visoje Amerikoje \$5.00 ir kitur \$6.00.

Adresas: NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

Nauja atvykę "N. L." gauna bargan ligi uždriba.

Ar pažįsti šį kraštą

Ūkis nulėmė Amerikos išaugimą

Jau minėta, kad remiant kraš-
to vyriausybei ir esant palan-
kiems kitiems veiksniams, JAV-
bių ūkis vis augo ir dabarti-
niais laikais yra pasiekęs ne-
paprasto lygmens. Jei kraštas
stebina pasaulį savo pramonės
plėtra, jos išaugimu, tai nema-
žiau tenka kreipti dėmesio ir į
jo ūkį, kurio produktų vertė yra
toli prašokusi kitų kraštų ūkio
gaminų vertę.

Ir tai įvyko ne dėl to, kad šis
kraštas būtų didesnis savo gy-
ventojų ar ploto požiūriu už ki-
tus. Priešingai, šio krašto gy-
ventojų skaičius sudaro tik treč-
dalį Kinijos gyventojų skaičiaus,
mažiau, kaip pusę Indijos, ir jis
mažesnis už S. Rusijos gyven-
tojų skaičių. Kraštas savo ploto
mažesnis už Kiniją, Indiją, S.
Rusiją, Braziliją ir Australiją
jau nuo pirmo pasaulinio karo
laikų sugebėjo žemės ūkio pro-
duktų eksportu nurungti visus
kitus kraštus net draugien pa-
čius. Pirmoje eilėje medvilnė
(cotton), kviečiai ir mėsa buvo
tie produktai, kurių eksporto
dydžiu kraštas galėjo ir vis gali
pasigirti prieš likusią pasaulio
dalį.

Klimatinių savybių dėka šis
kraštas gali auginti beveik visų
rūšių javus ir augalų kultūras.
Išimtį čia sudaro tik tropikali-
niai augalai, kaip arbata, kakao,
kava ar kai kurie vaisiai — ba-
nanai ar ananasai. Šiaip, JAV
yra gera dirva įvairioms javų
rūšims. Lygiai šilimos reikalin-
giams ir drėgmę mėgstantiems
ryžiams ir greit subręstantiems
miežiams. Taigi, Amerika aug-
tą ūkinio gyvenimo lygį gali iš-
laikyti ne tik atsiremama į
savo turtus, bet ir į svarbių ža-
liavų importą iš kitų pasaulio
kraštų.

Mechanizacija...

kiečių ūkininkas tų ryžių galės
išauginti tiek, kiek pajėgtų 10,20
ir išimtiniais atvejais net 60 kinų
ūkininkų. Tiesa, kinas ūkinin-
kas savo ryžių derlių sunaudoja
pats su šeima, tuo tarpu ame-
rikietis, išauginęs daugiau ry-
žių kiek gali sunaudoti jo šei-
mą, jų perteklių parduoda ir už
gautas pajamas pajėgia įsigyti
kitus produktus. Tuo būdu jis
virsta į komercinį ūkininką, kai
kinų ūkininkas laikytinas dir-
bantiu tik savo egzistencijai pa-
laikyti.

Tai visuotinis reiškinys, kur
tik susiduriame su didelės me-
chanizacijos ūkiu, ten pagami-
dami javų ir kitų kultūrų per-
tekliai ir ūkis išvirsta į komer-
cinį ūkį.

Be mechanizacijos, ūkį pa-
lietė ir specializacija. Mažai pa-
saulyje yra kraštų, kur įvairūs
javai ar kiti augalai taip prita-
kyti prie gamtinės aplinkos. Čia
paskirą rūšį lemia klimatas, to-
pografija, žemės savybės. Ir štai
kodėl Amerikoje susiduriame su
tokiomis sąvokomis, kaip "Ku-
kurūzų juosta", "Medvilnės juos-
ta", "Pavasariinių kviečių juos-
ta", "Citruso vaisių sritis" ir kt.
Žinoma, tų "juostų" nebūtų, jei
joms susidaryti teigiamai ne-
veiktų tokios aplinkybės, kaip
gera transporto sistema ar pre-
kybos laisvė krašte.

Jei prieš 75 m. ūkininkai pro-
dukuodavo visą maistą tik savo
šeimai ar artimajai aplinkai, tai
šiandien, gero transporto dėka,
Amerikos ūkininkas žvelgia į
tolimesnes krašto sritis ir labiau
kreipia dėmesį į tokių kultūrų
auginimą, kurios labiausiai tin-
ka jo žemei.

Kokie vyko pasikeitimai, gali
pavaizduoti šis pavyzdys: prieš
50 m. Cincinnati miestas (Ohio

Nenurims kol Lietuva nebus laisva

(Ispūdžiai iš Brocktono parodos)

Saulėtą sekmadienio rytą
(rugsėjo 7 d.) galybė automo-
bilių ir skubantių žmonių už-
kimšo Brockton'o gatves ir gat-
veles. Šiame švaram ir jaukia-
me Massachusetts miestelyje
jau nuo senų laikų įsigalėjęs
gražus paprotys rengti metines
parodas, kuriose įvairios įmonės
ir žemės ūkio įstaigos stengiasi
parodyti, kas pasiekta ir kokie
laimėjimai padaryti. Šalia puik-
ių maisto gaminių, automobi-
lių, veislinių gyvulių, šiais me-
tais teko matyti ir Amerikos
laivyno, žemės pajėgų ir avia-
cijos parodomosios palapinės,
kuriose jaunimas daug jiems
patraukiančių įdomybių pamatė.

Net ir radaro veikimą, bei skais-
čiai spindintį malūnsparnį ma-
tėme. O priešlėktuvinė patranka
visą laiką buvo vaikų apgūta.
Daug kas stebėjosi, kad ameri-
kiečiai nesibijo net garsiųjų sa-
vo sprausminių lėktuvų viešai
parodyti. Ir ne tik tai, bet dar
ir paaiškinti, kaip jie veikia, bei
parodyti visas jo įmantrybes.

Aišku, kad lietuviams įdomi-
ausia ir mieliausia parodos
vieta buvo Lietuviška Bakūžė,
todėl ten tiek gausiai mūsų tau-
tiečių sugūžėjo. Šiais metais Ba-
kūžė ypatingai gražiai įrengta.
Tam buvo ilgai ir intensyviai
rengtasi, specialiai Parodai

Kada Amerika pavys britus
sprausminių lėktuvų susisieki-
me?

Britams jau naudojant
sprausminių (jet) lėktuvų su-
siekimą tarp Anglijos ir Pietų
Afrikos (Johannesburg) daug
kas klausia, kada ir JAV įsives
keleivių susisiekimą tokiomis lėk-
tuvais. Eastern Air Lines pa-
reigūnas atsako: neanksčiau
kaip 1958, bet tikrai 1960 m.
Tais metais civiliniai lėktuvai
skris apie 600 m. per val. grei-
čiu, taigi dvigubai greičiau negu
dabar. Dabar amerikiečių lėk-

Reginti Komisijai vadovaujant,
kurios priešakyje matėsi Vl.
Baniulis, K. Jurgeliūnas, M. Tu-
kimšo Brockton'o gatves ir gat-
veles. Šiame švaram ir jaukia-
me Massachusetts miestelyje
jau nuo senų laikų įsigalėjęs
gražus paprotys rengti metines
parodas, kuriose įvairios įmonės
ir žemės ūkio įstaigos stengiasi
parodyti, kas pasiekta ir kokie
laimėjimai padaryti. Šalia puik-
ių maisto gaminių, automobi-
lių, veislinių gyvulių, šiais me-
tais teko matyti ir Amerikos
laivyno, žemės pajėgų ir avia-
cijos parodomosios palapinės,
kuriose jaunimas daug jiems
patraukiančių įdomybių pamatė.

Bakūžė šio parodoje įrengta
dail. A. Tamošaičio ir jo žmo-
nos dail. Anastazijos Tamošai-
tienės. Jie abu atvyko iš toli-
mosios Kanados ir padėjo daug
triūso, kad tik viską dailiau ir
puikiau išpuošus. Ne tik lietu-
viai, bet ir svetimačiai stebė-
josi lietuviškais raštais išmar-
ginta kraičio skrynia, puikiu
šaukštadėčiu, rankšluostine.
Kampe, pike lango, dail. Tamo-
šaitienės, apšvičios vilnietiškais
tautiskais drabužiais, prie stak-
lių darbavosi ir gražų, margą
kilimą audė. Kitame kampe —
trys meneknai — lietuviškais
tautiskais rūbais aprengti, trau-
kė smalsių žiūrovų akį. Tai darb-
ščios audėjos A. Tamošaitienės
darbas. O kiek dar margiausių
juostų, staldengčių, langams
užuolaidų ten buvo išdėliota ir
iškabinėta! Visi eksponatai iš-
drožinėti, suresti, išausti ar iš-
kalti abiejų Tamošaičių ranko-
mis. Jie yra liaudies meno ži-
novai ir mylėtojai. O 1938 me-
tais Berlyne dail. Tamošaitienė
yra laimėjusi aukso medalį už
gražiausius tautiškus rūbus Eu-
ropoje. Tai yra nuopelnai Lietu-
vai, kuriais mes džiaugiamės ir
didžiuojamės.

Apžiūrėję mieląją Bakūžę, žiū-
rovai susirinko žalios pievelės
pakraščiais, kur lygiai 3 val.
prasidėjo Bakūžės Parodos iš-
kilmingas atidarymas ir prita-
kyta programa. Parodos atyda-
rimas buvo kartu jungiamas ir
su mūsų Tautos šventės. Rug-
sėjo 8-ja, paminėjimu, kas dar
labiau įspūdį sustiprino.

Amerikoje gimęs adv. K. Ka-
prielaitis M., Chicago

publikos simpatijų sulaukė vai-
kučių (5-6 metų amžiaus) šo-
kiais. Tikrai gražu buvo stebėti
mažuosius, kurie taip gyviai po
žalią pievelę straksėjo, "Vove-
raitės" šoki šokdami.

Muz. K. Gaidelis, su savo vy-
rų chorų, galingai sudrebino dai-
na. Gražiomis lietuviškomis dai-
nomis ne tik lietuviai, bet ir
praeiviai-svetimačiai gerėjosi.

Atsilankiusiems Brockton'o
Lietuviškos Bakūžės Parodoje
pasiliko labai teigiamas įspūdis.
Tai buvo lyg kokia susivieniji-
mo šventė. Parodą rengiant
bendrą dirbo visi: ir senieji
Amerikos lietuviai, ir čia gimiai,
ir naujieji ateiviai. Tai rodo, kad
mes mokame jungtis ir talkoje
pluštėti, kai reikalas yra svar-
bus. Galime būti tikri, kad visi,
kurie parodoje buvo, giliai įver-
tino rengėjų pastangas, nuosirdų
bendrą darbą ir, aišku, puikiai
atsiektus rezultatus.

Vyt. Pašakarnis

Ačiū Rėmėjams!

Prenumeratos pratęsimo pro-
ga DIRVOS spausdinimo prie-
monės pagerinti aukojo šie
skaitytojai:

Kaunelis Ign., Detroit	\$1.00
Zitkus E., Cicero	2.00
Gricevičius Vladas, Chicago	2.00
Vėžys B., Chicago	1.00
Astrauskas St., Cleveland	2.00
Latvėnas Alfa, Dorchester	1.00
Alksnins V., Brooklyn	1.00
Budreckas Irena, Chicago	1.00
Lukas A., Philadelphia	1.00
Musteikienė Ona, Cleveland	1.00
Sutkus Vyt., Cleveland	2.00
Reklaitis M., Chicago	1.00

BENDRUOMENĖ BANDYMŲ KELIJE

Waterbury, Conn. Jau žino-
mais įvykiais steigiamajame su-
sirinkime savotiškai išgarsėjusi
ALB apylinkė, tačiau savo veik-
loje ligšiol beveik nepasireiškė.
Tiesa, apylinkės valdyba posė-
džiauja, bet įvykę nesusiprati-
mai yra sudarę visai nekūrybin-
gas nuotaikas.

Per visą vasarą, atostogų pro-
ga, apie bendruomenę buvo kaž-
kaip nutilę. Neseniai waterbu-
riečiai iš "Draugo" koresponden-
to sužinojo, kad bendruomenės
apylinkė užsimojo plačiai dirbti.
Bet praktikoje tas užsimojimas
pasireiškė dar tik praetis ne-
susipratimų lyginimu, na, ir
gausios komisijos solidarumo
mokesčiams rinkti sudarymu.
Pasitraukus vienam valdybos
nariui, truko keli mėnesiai, kol
į jo vietą atsirado kas užimtų.

"Draugas" piktinasi, kai čia,
Amerikoje, lietuviškame gyve-
nime reiškiasi iš rytų atsivežta
demokratija (žiūr. "Apie dan-
gumos diktatūrą", rugp. 16 d.
Nr.). Būtent, kai dauguma nori
išimtinai diktuoti savo valią, vi-
sai neatsižvelgdama į jokių
mažumos pageidavimus. Tokie
reiškiniai dedasi Waterburio ALB
valdyboje, tačiau savo kores-
pondencijose iš Waterburio
"Draugas" atvaizduoja, kad čia
visai normalia ir pagirtina vaga
einama. Taigi, yra dvejopų de-
mokratijų, bet ir dvejopų jų
įvertinimų.

* *

Lituanistikos mokykla mokslo
metus pradėjo su nauju rūpes-
čiu. Vietos parapijos klebonas
pranešė, kad šiemet šeštadieninė
mokykla ne visomis turėtomis
patalpomis parapijos mokykloje
galės naudotis. Reikėsia persi-
kelti ir į rūši.

Įvykusiame tėvų susirinkime
pavesta naujam komitetui, kurį

dabar sudaro M. Gureckas, A.
Brazauskienė ir J. Antanaitis,
rūpintis gauti senas šeštadieni-
nei mokyklai patalpas. Pasisa-
kyta prieš kėlimąsi į rūši, kur
mokslo sąlygos nepalankios.

Tėvų susirinkime dalyvavęs
ALB apylinkės valdybos atsto-
vas A. Petrauskas pareiškė, kad
tuo reikalu bendruomenė ne ką
gali padaryti, nes bendruomenė
dėl nesantaikos dar neįgijo rei-
kiamo svorio. Tačiau ir jis ap-
gailestavo dėl klebono pasiūlymo
mokyklai keltis į rūši. Tuo at-
veju, esą, reikėtų įsiekoti prie-
glaudos amerikiečių mokyklose.

Vis dėlto tikimasi, kad su kle-
bonu pasiseks susitarti ir šešta-
dieninė lituanistikos mokykla
galės pasilikti prie lietuvių pa-
rapijos. Sfb.

LIETUVOS UNIVERSITETO MINĖJIMAS NEW YORKE

Šių metų pradžioje New Yor-
ke susidarė iš akademinių kor-
poracijų bei organizacijų atsto-
vų Lietuvos Universiteto 30-ties
metų sukakčiai paminėti Komi-
tetas, kuriam vadovauja Dr.
Kanauka. Vasaros metu Komi-
teto posėdžiai buvo pertrauk-
ti, bet pabaigoj rugpjūčio mėn.
vėl energingai griebtasi organi-
zacinio darbo. Minėjimo progra-
mai sustatyti posėdžiai vyks ta
kiekvieną ketvirtadienį.

Universiteto minėjimas įvyks
š. m. rugsėjo 28 d. Washington
Irving High School patalpose,
netoli Union Square, Manhattan.
Komitetas prašo tą dieną ne-
ruošti jokių kitų lietuviškų pa-
rengimų. Įėjimas į minėjimą
visiems nemokamas.

Minėjimas prasidės punktua-
liai 3 val. po pietų

Ko jūs
norite
yra Coke

Dirbti atsigaivinus

Kai jūs padarote priešpiečių
pertrauką, padarykit tikrą
pertrauką...
su skaniu ledo šaltumo Coca-Cola

BOTTLED UNDER AUTHORITY OF THE COCA-COLA COMPANY BY
CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING COMPANY

"Coke" is a registered trade-mark.

© 1952, THE COCA-COLA COMPANY

SENIAU IR DABAR

K. S. KARPIUS

VISUOMENĖ UZGYRE SEN. MCCARTHY

Visos Amerikos akys buvo nukreiptos į Wisconsin valstybę, kur pereitą savaitę nominuotas kandidatas į senatorius. Tarp kitų keturių kandidatų antram terminui senatorius Joseph McCarthy, 42 metų amžiaus, kuris prieš tris metus pirmtinis drašiai išėjo prieš komunistų įtaką Washingtono valdžioje. Nominacijų pasekmės buvo stebėtinai: kai kieno niekinamas ir šmeižiamas sen. McCarthy gavo virš 500,000 balsų, žymiai daugiau negu keturi kiti, demokratai ir respublikonai kandidatai, suaugę drauge.

Sen. McCarthy iškėlė, ir do-ku-mentais įrodė, kokie įtakingi Amerikos valdžios vadai, nuo gen. Marshallo, Achesono einant žemyn, pasitarimo ir pasitar- nauja Maskvai; kaip sovietams buvo paruošta Kinija ir kas to- liau varo pražūtingą politiką, jis sukrėtė šalį paskelbdamas, kad State Departamente tebėra de- šimtis komunistų. Dėl to ko- munistų agentai ir teisintojai pradėjo jį šmeižti ir smerkti, stengdamiesi apginti savo drau- gus. Tačiau po to prasidėjo iš State Departamento šalinimas vieno po kito didesnių valdinin- kų, kaip pavojingų valstybei. Eilė mažesnių patydomis patys pasišalinę, kiti buvo perkelti į kitas vietas, nes demokratų va- dai nemorėjo palikti juos be darbo.

Nors po sunkios operacijos sen. McCarthy savo rinkimuose pasiekė pasakyti vos vieną kalbą, o jo oponentai, remiami uni- jų, rašė, net paties Trumano, kurs buvo nusiskubinęs į Mil- waukee rugs. 1 d. "pamokytį". Wisconsin piliečius, kokius kandidatus remti ir kokius ne- remti, visuomenė parodė pilną palinkimą remti tą žmogų, kuris drąsiai dirba komunistų pašali- nimui iš valdžios.

Pastebimas rimtesnės Ameri- kos spaudos persimetimas remti McCarthy. Išvyk jį neigė, o da- bar užgria jo pastangas pašali- ninti komunistų įtaką. Tik ne- suvokiant su jo veiklos būdais... Ta spauda, kuri skleidė State Departamento teikiamas žinias, ka- Kinijoje komunistų nesą- kas, tai kova žemės reformos įves- tancijų valstiečių, kol Soviet- tai Kiniją pagavo savo įtakon, vėliau neigė McCarthy, kai jis prašė išskirti viešumon val- džios pareigūnų išdavikišką veiklą Washington. Bet jo pa- tiektų dokumentų akivaizdoje vis daugiau spaudos įvertina iš- keltas davinis ir komunistų įtaką.

Senatoriaus McCarthy kandi- datūra sukėlė rūpesčio ir pa- ties respublikonams, kai šių rinkimų pasėkoje prieš McCart- thy visu žiaurumu išėjo demo- kra- tų, uni- jų vadai, radikalai, vi- cie "svieto lygintojai", ko- mi- stalai, net pats Trumanas. Res- publi- konai susirūpino kas bus, je- gu visuomenė pasmerks McCarthy ir jo iki šiol atliktą dar- bą. Respublikonų vadai sto- vėjo kaip ant karštų žarijų, laukdami Wisconsin balsavimo davinį. Ir laimė, kad tie balsa- vimai praėjo dabar, ankstokai prieš prezidento rinkimus. Mc- Carthy pastangų toks didelis užgyrimas respublikonams yra svarbi karta prieš demokratų gynimą savo pro-sovietiškų žmo- nių. Visuomenė užgria tolesnį darbą šalinti iš valdžios komu- nistus ir šalies išdavikus, ne- žiūrint kas jie bebūtų.

Svarbu dar, kad tai padarė Wisconsin piliečiai, kur ilgus laikus įtaką turėjo socialistai, kur ir dabar kai kuriuose mies- tuose jų žmonės yra mayorais, kur dalis spaudos yra socialistų įtakoje.

RENGIASI INAUGURACIJAI

Ar prezidentas bus išrinktas demokratas ar respublikonas, Washingtone vistik įvyks pre- zidento inauguracija sausio 20 d. 1953 metais. Tam įvykiui Washingtono biznierių visu- jtempimu rengiasi jau dabar. Inauguracijos sutraukia į sos- tinę šimtus tūkstančių žmonių iš visų šalies vietų.

Sausio 20 d. inauguracija įves- ta visai nesenai, prie Roosevelt, kuris antram terminui jau buvo inauguratuotas - įvesdintas sausio 20, 1936 metais. Iki tol tradicija buvo prezidentą inau- guruoti kovo 4 d., nors prezi- dentas buvo išrenkamas lapkri- čio pirmą antradienį. Taigi inau- guravimo reikėdavo laukti ketu- ris mėnesius. Ir visai netikslu išrodė tiek ilgai valdyti po to, kai naujas prezidentas jau iš- rinktas. Toks ilgas laikas rei- kalingas buvo seniau, kai susi- siekimas buvo prastas ir užtru- kavo ilgai, kol iš tolimų šalies sričių į Washingtoną suvažiuo- davo kongreso atstovai. Tada, žiemos metu, nebuvo galima il- gas keliones lengvai atlikti.

Kitos didelės ceremonijos 1953 metais ruošiamos Londone, kur apie gegužės mėnesį numatytas Anglijos karalienės Elzbiotos II karūnavimas. Kadangi karūna- vimas ceremonijos sutraukia į Londoną daugybę svieto iš viso anglams draugingo pasaulio, ir Londono biznierių jau ruošiasi dideliu būdu.

PAZVELGUS PRAEITIN

1886, rugs. 8 — Kun. Varna- giris, buvęs Brooklyne, paskui Freeand, Pa., persikėlęs į Ply- mouth, Pa., skelbė, jog vysku- pas noris dar dviejų lietuvių ku- nigų iš Lietuvos. Iki tol buvo žinomas tik jis vienas lietuvis kunigas Amerikoje.

1889, rugs. 4 — Shenandoah, Pa., pasirodė turtingiausias lie- tuviškomis organizacijomis: tu- ri jų penkis, vieną net D.L.K. Algirdo vardu.

1889, rugs. 5 — Plymouth, Pa., vyskupas atstatė kun. Var- nagirį iš kunigystės už įvairius nekunigiškus darbus su lietu- viais parapijiečiais.

1890, rugs. 17 — Iš Argentinos pasiekė žinia, kad ten išėjo iš proto lietuvis rašytojas ir poetas, Andrius Višteliauskas — Vištalius. Susirūpinta jo šelpi- mu.

1896, rugs. 15 — T. Astrams- ko ir J. Kazakevičiaus spaudoje keliamas klausimas steigti Te- vynės Myletojų Draugiją ir leis- ti lietuviškas knygas.

1899, rugs. 7 — Kun. A. Bur- bos paminklui statyti Plymouth, Pa., kapinėse visuomenė suau- kojo \$400. Jis neilgai Amerikoje gyvenęs pasižymėjo patriotine — lietuviška veikla.

1901, rugs. 30 — Kun. Kria- učūnas Chicagoje iš eilės pra- laimėjo penktą bylą su "Lietu- vos" leidėju A. Olsauskiu, kuris po to iškėlė civilinę bylą kunigui, reikalaujamas \$215,000 atlygi- nimo už nuostolius.

1912, rugs. 18 — Tuli socia- listai agitatoriai, aimanavo, "kaip gaila, kad negalima iš- pliekti kailį šliupui, Balučiai, širvydai, Jurgelioniai ir kitiems patriotams."

1912, rugs. 13 — Pradėta agi- tuoti Lietuvių Centralinį Kny- gyną Amerikoje. Iškeltas rei- kalavimas sužinoti kur dinga SLA knygnas, kuris nuo SLA 16-to seimo skilimo atiteko ka- talikams.

1914, rugs. 9 — Socialistų "Naujienos" išėjo prieš lietuvių keliamą Lietuvos autonomijos klausimą, sakydamos: "Autono- mija nepadidins darbininkams algų".

1914, rugs. 16 — Atvyko iš lietuvių nuo lenkų.

Laisvinimo piktžolių rovimas

Mūsų spaudos apžvalga

"... Tačiau tarp jų, kurie gy-vena laisvame pasauly, pradeda atsirasti ir mažiau džiuginančių reiškinį. Laisvė ir medžiaginių gėrybių perteklius drauge su ki- tomis vakarietiškojo pasaulio vilionėmis žadina abejingumą, silpnina kovingumą. Reikia lai- ku susigriebti, rimtai tais reiš- kiniais susirūpinti.

Neviskas, deja, yra gera ir mūsų vadovybės padangė. Jei tautinėje plotmėje esama ne- sklandumų tarp mūsų senosios išsivijos ir atvykusiųjų iš trem- ties, tai Lietuvos laisvinimo or- ganizacijoje jaučiama stoka su- siderinimo ir nuosirdaus bendra- darbiavimo tarp valstybinio apa- rato likusių ir iš tautos rezisten- cijos kilusių ir tautos politinę valią reiškančio organo. 1946 m. Berno susitarimas pakibo ore. 1947 m. Paryžiaus konfe- rencija tų klausimų nepajėgė išspręsti, 1951 m. konferencijos Nioje ir Reutlingene tarpusa- vių santykius tik paštrino.

Lietuvos laisvinimo byla rei- kalinga visų veiksmų organizacinio vieningumo, kad visur, kur tik reikia, autoritetingai ir laiku Lietuva būtų atstovaujama ir ginami Lietuvos reikalai, kad laisvinimo veikla būtų gyva ir naši. Pasireiškusiųjų organiza- cinių nesklaidumų, kurie sudaro sąlygas centrifugalinėms užma- cioms reikštis, išlyginimas yra ne tik VLIKo ir diplomatų, bet visų lietuvių reikalas. Piktžolės, jei tokios būtų įsiveisusios mūsų tarpe, turi būti be jokio pa- sigalėjimo raunamos, negeru- mai šalinami". (V. Sidzikasukas, Lietuva, politikos žurnalas, Nr. 1).

Cia yra pareikštos labai tei- singos mintys. Panašiai rašo vi- si ir šia prasme visų nuomonės sutinka, bet kas atsirastu ta- magiška lazdele, kuris pradės Lietuvos publicistas ir veikėjas A. Rimka.

1915, rugs. 15 — Sumanyta ir vėliau išleista Dr. Jono Šliupo parašyta "Lithuania in Retrospect and Prospect". Išspausdin- ta 5,000 egz.

1916, rugs. 13 — Lietuvių Centralinis Komitetas pasiuntė Washingtonan delegaciją (Dr. J. Šliupas, F. Živatas) tartis su Amerikos Raud. Kryžium dėl aukų Lietuvos nuo karo nuke- ntėjusiems šelpiti. "Naujienos" tą žygį pavadino "niekšų ir bepro- čių darbu".

1918, rugs. 4 — Dr. Šliupas įteikė senatoriui Lodge dar vie- ną lietuvių reikalavimą Lietuvos laisvės klausimu.

1918, rugs. 11 — Pranešama, jog trečios Lietuvai Laisvės Pa- skolos bonų Amerikos lietuviai išpiko už \$4,334,350.

1919, rugs. 3 — Pranešama, kad "Lietuvos Laisvės Sargų" buvo numatyta suorganizuoti apie 10,000. Tautininkų Taryba tai rėmė, bet klerikalų tarybos atstovai nuo darbo slapiai pa- sistraukė, fondą ir užrašus nu- sinešė.

1921, rugs. 2 — Pabėgęs iš sovietų "rojaus" pirmtinis amerikietis lietuvis A. Karalius, ten nuvilnotas gražiais komunis- tų aprašymais, aiškino spaudoje apie baisenybes Rusijoje, ką jis matė ir kodėl iš ten pabėgo. Komunistų spaudoje dėl to kilo riksmas.

1922, rugs. 5 — Chicagoje kun. Krušo parapijoje vėl iškilo riaušės dėl lenkių vienuolių — mokytojų toje parapijoje. Lie- tuvės kovoją jų atsikratyti; pa- šaukta policija lietuvės motinas sumušė ir išvaikė.

1924, rugs. 9 — Brooklyne tautininkai-sandariečiai minėjo kun. A. Burbos 25 metų mirties sukaktį. Jis buvo vienas iš tų kunigų, kurie darbavosi atkirti

pirmas rauti paminėtas piktžo- les ir jų nebesėti?...

TAUTOS REZISTENCIJA, TAI NĖRA... PYKST POKST

"Be abejonės, tai nereiškia, kad iš visiems žinomos tikrovės sąlygų mes turėtume mestis į kitą fantastinį kraštutinumą ir, kaip sakoma, tuojau pat grieb- tis už ginklo. Tautos rezistenci- ja prieš užgrobikus nėra vien tik — pykšt pokšt... Tai sun- kus, didžiai kantrus, be galo įvairus, labai komplikotas, at- sargus ir gudriai apsaugotas visose gyvenimo srityse ir vi- sokiomis formomis psiaiprieši- mas. Būtiniausias eatejuose kraujo auka, o šiaip fizinį pa- jėgų atsparos išsaugojimas, iš- teklių sutelkimas, pinigais, bud- ri inteligencija ir bene svarbiau- sia — tautinės idėjos spindesys, moralinis ir dvasinis atsparu- mas, žodis blavūs ir drauge ti- kėjimą stiprinantis..." (Br. Raila, Karys, Nr. 5).

IR VYSKUPAS BARA PAKLYDUSIUS

Vysk. V. Brizgys Drauge pa- skelbė straipsnį dėl paskutinių vadovaujančių veiksmų nesklan- dumų, kuriame stipriai užsian- gažuodamas politiškose gin- čuose ir visur, akcentuodamas, jog kalba visuomenės vardu, tarp kitko, taip rašo:

"Vilkas yra visos tautos, o ne politinių grupių nuosavybė ir reikalas. Kad per Vilką vykdomą tautos laisvės kovą visuomenė patiki politinių grupių repre- zentantams, tai ji tuo būdu pa- rodo, kad ji politines grupes vertina. Vilkio idėjos kūrėjai ir įgyvendintojai galėjo jį sukurti ir kitais pagrindais, kurie anuo metu gal buvo visuomenės aky- se net populiareni už politinių partijų principą. Ir dabar, jeigu

politinės partijos nesugebėtų ar nenorėtų tai kovai vadovauti, tai kova nebus sustabdyta ir jos nebus atsižadėta, o visuomenė tik būtų priversta pajieškoti ki- tų kovos vadovavimo būdų ir aišku, kad tų būdų ji surastų. Tačiau kol tas kovos vadovavi- mas yra politinių grupių ranko- se, tai kiekvienos grupės atsi- stojimas šalia Vliko yra arba pasitraukimas iš laisvės politi- nės kovos, arba perėjimas į par- tizaninį veikimą. Šiandieninėje mūsų situacijoje kuriai nors grupei pasitraukti iš politinės kovos būtų tas pat, ką visuo- menės opinijoje save palaidoti. Partizaninė kova visada turi tik reliatyvę vertę. Jos vertė pri- klauso nuo aplinkybių: ji gali būti naudinga, bet gali būti ir labai žalinga. Kada galima at- vira ir organizuota kova vargiai surastų motyvų, įrodančių jos naudingumą". (Draugas, Nr. 211).

KEISTAS PAREISKIMAS

Kario redaktoriai ir leidėjai pasikeitė viešu pareiškimu, kurį paskelbė paskutiniame Kario numeryje. Jis skamba šitaip:

"Aš, Simas Urbonas, buv. Ka- rio vyr. redaktorius ir Kario leidyklos dalininkas, šiuo pareiš- kiu, kad dėl pakitėjusių egzi- stencinio darbo sąlygų iš žur- nalo Kario leidyklos ir aktyvaus Kario redagavimo iki š. m. gru- odžio 31 d. paštraukiu. Pasilieku sau teisę iki š. m. gruodžio 1 d. pareikšti apie grįžimą atgal į aktyvų Kario darbą. Jei iki to termino nieko nepareikšiu, šis mano pareiškimas įgys galios visiems skantiems 1953 me- tams.

Taip pat šiuo pareiškiu, kad aš sutinku su kitų dviejų Kario leidyklos dalininkų, Broniaus Aušroto ir Domo Peniko, būsi- mais patvarkymais, kurie bus

atlikti Kario egzistencijos labui. Brooklyn, 1952. 8. 17

(pas) Simas Urbonas
Mes, Bronius Aušrotas ir Do- mas Penikas, čia pareiškiame, kad su aukščiausiai išdėstyto Simo Urbono pareiškimu žurnalo Ka- rio reikalu sutinkame.

Brooklyn, 1952. 8. 17
(pas) Bronius Aušrotas ir Domas Penikas

Šis pareiškimas yra notaria- liniu būdu patvirtintas". (Ka- rrys, Nr. 5).

IR TRIMAKAS PRIEŠ FRONTININKUS

L. Prapuolenis, pasitraukusio Liet. Fronto atstovas VLIKE, atsiųsdamas Darbininko redak- cijai laiške tarp kitko taip rašo: "2. Pietų metu kaip tik ejo pasitarimai dėl kandidatų į Vyk. Tarybą, o šiuose pasita- rimuose dr. Trimakas aktyviai dalyvavo: jis kalbėjosi tuo rei- kalu su p. Norkačiu, su manimi, o prie stalo viešai pareiškė:

"Mes niekad (kas tie "mes", dr. Trimakas nepasakė, Prap.) nesutiksime nusilenkti Liet. Fronto grasinimui dėl prof. Bra- zaičio, nes Informacijos Tarny- ba laikome tinkamu ir prof. Ivinskį". Tuomet p. Norkaitis, rodydamas j. dr. Trimaką, šyp- sodamasis pastebėjo, kad jei taip kalbės svečias iš Amerikos, tai jis nieko negalys padaryti. Aš dr. Trimakui atsakiau, kad Liet. Frontas negrasina, bet tik reikalauja sau tokios pat teisės kokia yra pripažinta ir kitoms grupėms, būtent: duoti į VT tokį žmogų, kokį parenka pati grupė. Juk jeigu kitos grupės neatsisako savo kandidatų, tai kodėl Liet. Frontas turėtų čia būti išimtis ir atsisakyti savo kandidato? Po šitokio pasikal- bėjimo man buvo aišku, kad dr. Trimakas jau yra pritaręs lai- cistų keturiems kandidatams, iš- skirdamas Liet. Fronto kandi- datą...

Taigi, Vyk. Tarybą sudarant, dr. Trimakas Pfullingene buvo ir jos sudaryme atliko reikšmin- gą, deja, apgailėtiną vaidmenį". (Darbininkas, Nr. 66).

AR FRONTININKAI KATALIKAI?

Tokį, gan humoristiškai keis- tą klausimą stato dr. A. Juška, dalyvavęs svečio teisėmis Liet. Fronte suvažiavime, ir čia pat atsako:

"Tokį klausimą statant esu girdėjęs ne iš vieno kataliko, prisipažinsiu atvirai, kad atsa- kymas į jį ir man pačiam nebu- vo per daug aiškus. Šio suva- žiavimo dalyviai buvo perdėm katalikai, žinomi veikėjai, dau- gumoje ateitininkai sendraugiai. Jie vis sekmadienį, 8 val. ryto, susirinko švento Jurgio bažny- čioje šventoms Mišioms, kurių metu giedojo Chicagos solistė S. Klimaitė, pavieniai dalyviai ejo ir prie šventos Komunijos, su- važiavimas pradėtas ir užbaig- tas malda. Dr. Grinius išsamia- me referate įtikinamai įrodinė- jo, kad nepasaulėžiūrinės politi- kos sąjūdis savo pagrinduose yra giliai krikščioniškas, parem- tas laisvės troškimu ir prigimti- nės teisės respektavimu. Prof. J. Brazaitis, vienas iš sąjūdžio vadų, privatiškai pasikalbėji- me nurodė, kad vieninteliai ne- ginčijami autoritetu ideologinė- je srityje LF laiko prof. S. Šal- kauskį. Visose diskusijose sąjū- džio krikščioniškas pobūdis buvo stipriai užakcentuotas". (Drau- gas, Nr. 208).

Vyt. Gedrimas

Seniausias ir gražiausias ilius- truo- tas lietuviškos minties žur- nalas.

MARGUTIS

Isteigė kompozitorius
A. VANAGAITIS

Kaina metams \$3.00
Susipažinti siunčiamas
dovanai.

6755 So. Western Ave.
Chicago 36. Ill.

Cleveland APYLINKĖSE

ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA

Šeštadieninė mokykla darba pradeda šį šeštadienį, rugsėjo 20 d., šv. Jurgio parapijos mokyklos patalpose. Lituanistinės mokyklos mokiniai pamokas jau pradėjo šį pirmadienį, rugsėjo 15 d. Buvusios ketvirtadieninės mokyklos mokiniai šiais mokslo metais pamokas turės Norwood bibliotekos patalpose kiekvieną ketvirtadienį.

Vysk. Valanciaus vardo lituanistinės mokyklos vedėju yra mokytojas A. Tamulionis, telef. RA 1-3805.

PERSIORGANIZUOJA LIETUVIŲ RADIJAS

Rugsėjo 7 d. Lietuvos Radijo valanda paminėjo ketvirtųjų darbo metų sukaktį. Įvykiai gegužinė buvo sėkminga: apie 400 svečių pareiškė savo nuosirdų pritarimą radijo darbui ir suteikė dalį taip reikalingų lėšų kultūriniam darbui palaikyti ir plėsti.

Solistas V. Bakūnas, muz. R. Brazaitienė ir Vyt. Raulinaitis maloniai pajavirino radijo gegužinės programą. Navickienė, Ramanauskienė ir Pečiulis prisidėjo net gražiomis aukomis.

Per keturis metus lietuviškojo radijo vedėjas J. Nasvytis su savo bendradarbiais B. Auginu ir K. Sukiu tęsėjo savanoriškai pasiimtas pareigas, skleidė radijo bangomis lietuvišką žodį. Tiesa, buvo pagėdavimų, dar labiau įvairinti programą, bet iki šiol nebuvo galimybių visus klausytojus patenkinti. Viena, pusvalandis yra per trumpas, antra, radijo valanda visada stokojo lėšų programos praplėtimui ir tobulinimui.

WSRS stotis šiemet neturi nė vieno tautybių pusvalandžio. Lietuviai, nežinūrnt visų sunkumų, išsilaikė. Radijo stoties direktorius pareiškė, kad visų kitų tautybių pusvalandžiai išnyko dėl jų menkos programos ir organizuotumo. Direktorius mano, jei lietuviai norėtų savo pusvalandį praplėsti, jis padarytų nemažų nuolaidų, kadangi jis pasitiki lietuviškos programos pastovumu.

Štai visų šitų rūpesčių aki-vaizdoje lietuvių radijas, iki šiol privačiai tvarkomas J. Nasvyčio, bus atiduotas į Clevelando lietuvių visuomenės rankas.

Jau anksčiau įvykusiuose pasitarimuose Clevelando visuomeninių ir kultūrinių organizacijų atstovai prie dabartinės radijo

vadovybės paskyrė du savo atstovus — V. Rocevičių ir J. Stempužį, kad pastarieji padėtų paruošti radijo persiorganizavimo planus.

RADIO VALANDOS SUSIRINKIMAS

Ivyks rugsėjo 21 d., sekmadienį 11 val. 30 min. Lietuvių salėje. Visi, besidomintieji radijo veikla ir perorganizavimu, kviečiami susirinkime dalyvauti. Individualūs pakvietimai nebus siuntinėjami.

L.K.F. NARIŲ BEI BICIULIŲ POBOVIS

Tradicinis L. K. F. narių bei biciulių pobūvis Dr. Tamošaičio rezidencijoje įvyksta šį sekmadienį 2 v. po pietų.

Pobūvyje meninę programą atliks rašytojas Balys Auginas ir jaunieji menininkai: Antanas Smetona ir New Yorko konservatorijos laureatė Jeanette Drinkall, atlikdami Bethoveno Pavarso f major sonatą smuikui ir fortepionui. Programos pradžia 4 v. p. p.

Lietuvių Kultūros Fondo nariai ir biciuliai maloniai kviečiami dalyvauti.

L. K. F. Valdyba

CHICAGOS LIETUVIŲ TEATRAS CLEVELANDE

Spalio mėnesio 5 d. Clevelando atvyksta Chicago Lietuvių Teatras su O'Neillio drama "Anna Christie".

Ivertinant "Nnna Christie" pastatymą, buvo pasakyta, kad Chicago Lietuvių Teatras šitą veiklą pasirinkdamas, liudijo savo vadovybės didelę dvasinę kultūrą.

Lietuvių Kultūros Fondas, kviesdamas Chicago teatralus, tikisi duoti gražią ir prasmingą kultūrinę pramogą mūsų lietuviškai visuomenei.

Bilietai gaunami jau šią savaitę "Dirvoje", Spaudos kioske ir pas platintojus. Visi maloniai prašomi bilietus galimai anksčiau įsigyti.

Spektaklis įvyks spalio mėn. 5 d. sekmadienį, W.H.K. (radio stoties) salėje 6 v. vakaro.

L. K. F. Valdyba

RAŠTO KLUBO SUSIRINKIMAS

Rugsėjo 14, K. S. Karpių namuose įvyko iš eilės ketvirtas Rašto klubo narių susirinkimas.

PARDUODAMI NAMAI

Labai gražus, vienos šeimos. Pigi kaina. Namai prie Superior, East 94 St.

Dviejų šeimų, kiekvienas butas 8 kambarių. Labai teikiama pirkti dviem atskirom šeimom.

Dviejų šeimų, labai geram stovyje, netoli Superior, East 91 St.
Ray Nausner
UL 1-3919 LI 1-9216
11809 St. Clair

ATIDARYTA NAUJA

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai

Įvairūs valgiai, šeštadienį vakarais šokiai griežiant geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

Rašytojas Emilis Skujeniekas paskaitė pranešimą apie Janio Jaunsudrabino jubiliejų. Jam pasiūstas susirinkusių sveikinimas. Po to St. Barzdukas skaitė paskaitą "Kovo dėl tautos ir literatūra". Balys Auginas paskaitė porą savo eilėraščių. Tarsi dėl prof. M. Biržiškos ir prof. Krėvės-Mickevičiaus jubiliejų paminėjimo. Šiame Rašto klubo susirinkime dalyvavo ir svečiai iš Bostono: Bernardas Brazdžionis, Antanas Gustaitis, Stasys Santvaras ir J. Vasiliauskas. Visiems dalyviams Karpiai suruošė malonias vaišes.

DAIL. J. PAUTIENIUS DEKORUOJA LIETUVIŲ KLUBĄ

Dailininkas Juozas Pautienius, gyvenęs Chicagoje, šiuo metu dekoruoja Clevelando Lietuvių Klubą patalpas. Išdekoravęs jas numato papuošti kelias savo paveikslais. Po to dailininkas dekoruos vieną lenkų kopylę.

SVEČIAI IŠ COLUMBUS

Į ruošta spaudos balių iš Columbus buvo atvykę Rouikai, Sakavičius, Dr. Jasevičius, Dr. Saldukas, Stasys Poderys ir Aleksas Fetingas.

DIRVOS PADEKA

Regiant spaudos balių daug talkininkavo: Juozas Leimonas, Juozas Stempužis, Juozas Urbaitis, Stasys Mačys, Emilija Skrabulytė, M. Venclauskas, Vyt. Braziulis, Elena Grigaliūnienė, Pijus Dabrila ir Algis Muliolis. Visiems aciu! Ačiū ir mūsų jaunimui, nurodinėjusiems svečiams vietas ir talkininkavusiems scenoje.

SPAUDOS BALIAUS LOTERIJOS LAIMETOJAI

"Aušros" laikraštį laimėjo E. Maziliauskas, lietuviškus sidabrinus pinigus P. Vilkas, Poezijos antologiją laimėjo 137 Nr. Antologija dar neatsimta. Ją galima atsiimti kiekvieną dieną Dirvoje.

RUGSĖJO AŠTUNTOSIOS MINĖJIMAS

Rugsėjo aštuntosios minėjimą Clevelande surengė Kultūros Fondo skyrius. Paskaitą skaitė prof. P. Skardzius, o Rūtos teatro nariai paskaitė ištraukas iš Balio Sruogos veikalo Kazimieras Sapieha.

KALBEJAU SU BRONIŲ ŠUMSKIU, kad man rado gerą namą!

7200 Linwood, labai didelis, keturi miegamieji, pirmos klasės stovis. Gyvenamas, svečių, valgomasis ir virtuvė apačioj, keturi miegamieji viršuj. Didelis trečias augstas. Du garažai. Apžiūrėk tuoj, būsi patenkintas.

89 gatvė, netoli Superior. Gyvenamas, valgomasis ir virtuvė apačioj. Trys dideli ir vienas mažas, miegamieji viršuj. Pilnas rūšys. Garažas.

Šauk Bronių šumskį 10 AM—8 PM ir Jums tuoj pat patarė.

KE 1-6750
STAR REALTY, INC.
15442 Lake Shore Blvd.

VINCES JONUSKAITES JUBILEJINIAM KONCERTUI

rengti Clevelande sudarytas specialus komitetas iš šių organizacijų atstovų: Kultūros Fondo, Ateities Klubas, Čiurlionio Ansamblio, Skautų Ramovės, Stud. Skautų, Akademikų Skautų, Taut. Korp. Sambūrio, Tautinės S-gos ir Tremtinių Dr-jos. Komitetui pirmininkauja adv. Julius Smetona.

V. Jonuskaitės koncertas įvyks spalio 26 d. Mažosio Teatro salėje (Little Theater Public Auditorium).

ISVYKO STUDIJUOTI

Tremtinių bičiulių Monikos ir Izidoriaus Samų jauniausioji dukrelė Birutė Elzbieta, baigusi Shaker Heights High School, Cleveland, Ohio, išvyko studijuoti pedagogiką Allegheny College, Meadville, Pa.

APIPLĖŠĖ KRAUTUVĘ

Naktį iš rugsėjo 12 į 13 d. buvo apiplėšta Izidoriaus Samo laikrodžių ir brangenybių krautuvė 7007 Superior Ave., Cleveland, Ohio. Plėšikai buvo įsiveržę iš kiemo per Ezzella kino teatro patalpas (išgriovę sieną moterų kambarį). Bandė atidaryti seifą, bet, pradėjus sprogiuoti dujų užtaisams, plėšikai, negalėję pilnai atsiekti savo tikslo, turėjo skubiai pasitraukti. Nuostolio padaryta kelių tūkstančių dolerių suma.

SUSIRGO M. ŽILINSKIENĖ

Dirvos bendradarbė Dr. M. Žilinskiene susirgo ir buvo paguldyta į ligoninę iširimui.

B. BARTKONAS SVEIKSTA

Sunkiai susirgęs B. Barkūnas jau grįžo iš ligoninės ir pamažu sveiksta.

TREMTINIŲ DR-JOS NARIŲ SUSIRINKIMAS

Šaukiamas rugsėjo 28 d. (sekmadienį) 11 val. 30 min. Lietuvių salėje. Šis susirinkimas yra ypatingai svarbus, nes jis šaukiamas PL Bendruomenės Clevelando apylinkės steigimo iš Cleveland 3, Ohio. Telef. HE vakarėse. Be to, bus bandoma 1-8069.

PORTRETINES SVEIKINIMO ATVIRUTĖS

Būk gudrus ir nepaprastas šiais metais. Siųsk Kalėdų Portreto sveikinimo atvirutes įstatytas į gražią Kalėdų atvirutę, su pritaikytu voku. 25 sveikinimų dėžė už \$4.95. Atsinešk savo negatyvą.

EAST 79th STUDIO

Lietuvių savininkas

1197 East 79 St.
HE 1-3535 EX 1-6716

SUOPIS FURNITURE

6921 Wade Park EX 1-0911

Visokių rūšių baldai ir elektriniai bei kiti reikmenys virtuvei ir kiekvienam Jūsų būto kambariui

ŽEMOS KAINOS — MALONUS PATARNAVIMAS

Patogi vieta apsipirkti lietuviams naujajam lietuviškoje krautuvėje

I. J. SAMAS, JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs daiktai pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezzella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Butė: WA 1-2354

įsteigti kooperatininkų ir verslininkų sekcija. Taip pat bus pranešimas Lietuvių Banko reikalais.

PIX BEVERAGE

45 rūšių alaus — visokių gaivinantieji gėrimai, vynas ir šampanas (prancūziškas)

Parengiama vestuvėms, baliams, pobūviams. Nemokamas pristatymas dieną ir naktį. Atdara ir trečiadieniais.

6903 Superior Ave. EX 1-3311

NAMAS GERŲ VIETOJ

6 kambarių namas, Naujosios Lietuvių parapijos kaimynystėje, prie geros mokyklos, krautuvės, autobusų susisiekimo. Gero šildymo. Paežerio privilegijos. Geras parkinys. Apžiūrėkite: Dadds — 18000 Lake Shore Blvd., tel. IV 1-9258, IV 1-2252.

PARDUODAMAS NAMAS

Vienos šeimos, Wade Park ir E. 85 St., rajone, 4 miegamųjų. Gero šildymo, geras stovis iš lauko ir vidų. Kaina \$9 000.

Saukti: East-ern Realty EN 1-0937. (39)

PARDUODAMAS NAMAS

Nepaprastai modernus, 6 kambarių atskiras namas. Koklių virtuvė ir vonia. Kilimai. Dvigubas garažas. 918 East 129, telef. UL 1-0565.

ISNOMUOJAMAS KAMBARYS

Vienam ar dviems vyrams. Gali naudotis virtuve ir kitais patogumais. Kreiptis: 9109 Morris Ave., Telef. SW 1-0327.

PARDUODAMAS AKORDEONAS

Paroduojamas visiškai naujas, augščiausios rūšies, 5 chorų stipvumo, 164 bosų su registras, ypatingai svarbus, nes jis šaukiamas PL Bendruomenės Clevelando apylinkės steigimo iš Cleveland 3, Ohio. Telef. HE vakarėse. Be to, bus bandoma 1-8069.

APDRAUDOS PATARNAVIMAS

MASINŲ, GAISRO, GYVYBES. Milionai žino Farm Bureau apdraudą dėl žemų kainų. Bet ar Jūs žinojot, kad Jūsų Farm Bureau atstovas gali Jums duoti tvirtą apdraudą už nedidelę kainą.

Perkant ar pratęsiant bent kokią apdraudą Jūs visad pasiteiraukit PAULINA SENKUS 13706 Benwood Ave. Tel.: SK 1-2183

FARM BUREAU INSURANCE COS.

• Farm Bureau Mutual Insurance Co.
• Farm Bureau Life Insurance Co.
• Farm Bureau Mutual Fire Insurance Co.
HOME OFFICE: COLUMBUS, OHIO

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba raudonai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm. ne už išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS

716 Society for Saving Bld. Telef.: MAIN 1-1773. Rezidencija: PENINSULA 2521

ISTAIGOS AUGIMAS!

Jau ilgas laikas kai lietuvių banke, dėl vietos stokos, didelė spūstis. Klijučių patogumui banko patalpų padidinimo darbai pradėti ir sparčiai varomi pirmyn. Kai patalpų praplėtimo darbai bus baigti, visi klientai bankinius reikalus galės atlikti labai patogiai.

Lietuvių Bankas yra saugi ir pelninga taupymo vieta. Kiekviena knygtė apdrausta Federal Insurance Corp. iki \$10.000.

Darbo valandos nuo 9:30 iki 3:00 val. Trečiadieniais iki 12:00, šeštadieniais iki 1:00 val.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2198
Cleveland, Ohio

★ ANGLIS DĖKIT BANKAN PINIGUS, SUTAUPYTUS VARTOJANT ★ GASAS MONCRIEF SILDYMO ★ ALIEJUS MONCRIEF SISTEMA

THE HENRY FURNACE CO., Medind, Ohio

P J KERSIS

716 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiesiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai

Pilnai padengta apdrauda UTah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBBS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

Wilkelis Funeral Home

Valdžios pripažinta laidotuvių direktorė Aldona Wilkelis - Wirby

Pilnas laidotuvių patarnavimas

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 SUPERIOR AVE. HEnderson 1-9292

JAKUBS & SON

FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licenzijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metal simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue ENdicott 1-1763

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 6820 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio.—Telefonas: ENdicott 1-4486, Redaktorius Balys GAIDŽIŪNAS (buto telefonas: GARfield 1-7406).

Ar nebus gėdos „didžiai kolonijai“

Skaitau apie Kanados Lietuvių Bendruomenės Tarybos pirmąjį suvažiavimą ir galvoju: „Se tau, kanadiškiai! Ir nušluostė nosį mūsų „didžiai kolonijai“... Pasitęsė ir jie gerokai, bet galų gale sukūrė lietuvių bendruomenės organizaciją. Daugiau kaip 5,000 tautiečių yra susiregistravę, visuotiniu balsavimu išrinko vadovybę. Penki tūkstančiai — tai dar ne visi Kanadoje gyvenę lietuviai, bet vis dėlto tai didelis aktyvas, kuris drąsiai gali kalbėti Kanados lietuvių vardu. Jei užsidarėliai kolkas neprisidėdą, ar net visiškai neprisidės — ypačingai didelės reikšmės tai nesudarys. Juk ir Jungtinės Valstijose tik apie pusę teises turinčių piliečių dalyvauja valdžios rinkimuose, o niekas nesako, kad tai ne visos valstybės valdžia.

Pas mus — toje „didžiojoje kolonijoje“? Žinoma, čia uždavinys sudėtingesnis. Bet ir tamponami su juo jau tikrai per ilgai.

Kodėl? Tulas J. B. „Darbininkė“ bando įsikišti to priežasčių. Jo nuomone, į Laikinąjį Organizacinį Komitetą „pro priešakines ir pro užpakalines durs“ yra susiūta politinių grupių vadovaujančių žmonių, todėl esą pagrindo manyti, kad PLB gali virsti politikuojančia organizacija, o tai ne PLB uždavinys.

Taip, iš tikrųjų, iš to paties J. B. patiekto LOKo narių sąrašo matyti, kad jame dabar esama įvairių politinių ar pasaulėžiūrinių srovių žmonių, kurių tarpe tačiau vis dėlto bent keturi iš dešimties yra vienos srovės, o likusieji penki jau kiekvienas maždaug „kas sau“... Nežinia, galbūt, J. B. tuos keturis laiko apsaugotus nuo „politikuojančių nuodėmės“, tik kiti „nedorėliai“...

Bet reikia neužmiršti, kad šitokia LOKo sudėtis susidarė dar tik neseniai. Ligi tol LOKo sprendimai absoliučiai parejo nuo „nepolitikuojančios“ srovės reprezentantų, bet visgi bendruomenės organizavimas buvo kažkur paslaptinai įklimęs. Net statusas visą pusmetį buvo nežinomas, nors kai kurie tos „nepolitikuojančios“ srovės nariai griežtai dar prieš įstatų patvirtinimą organizuoti bendruomenės apylinkę Waterburyje. Ir taip paorganizavo, kad visa spauda prisipildė ginčų apie tą organizavimą, pačiame Waterburyje susidarė sąmyšis ir tolimiesiems bendruomenės organizavimui, nesmagus pavyzdys.

Turbūt dėlto ir LOKE dabar keliamas Waterburio apylinkės bei nelaimingai pasivymėjusio organizatoriaus klausimas. Pagal J. B., tai kaip tik čia ir esąs didžiausias pavojus bendruomenės organizavimui... Argi? Jei gu yra nesveikas reiškinys ir svarstoma, kaip jį pagydyti — ar tai pavojus? Kaip tik reikia imtis griežtų priemonių nesveikiems reiškiniai pašalinti. O reikalas, regis, liečia ne tai, kad reikalaujama pasitraukti „8 balsais iš 11 išrinktą pirmininką“, o tai — kaip, kokiomis priemonėmis iš viso toji apylinkė buvo organizuota. Kiek galima spręsti iš spaudoje pasirodžiusių aprašymų, bendruomenė pats didžiausias pavojus būtų, jeigu tokiais metodais ir kitos apylinkės būtų organizuojamos...

J. B. labai klaidingai pasakoja apie paskirų visuomenės grupių laikyseną bendruomenės organizavimo reikalu. Anot jo, perreiktais metais ALT suvažiavime tik katalikiškosios organizacijos pasisakiusios už bendruomenės organizavimą, o socialistų ir sandariečių atstovai pasisakė prieš, tautininkų atstovai pažiūrėjęs su nepasitikėjimu ir abejingumu.

Iš tikrųjų dalykų eiga buvo visai ne tokia. Po ilgų, tiesiog nepasibaigiančių to klausimo „studijų“ ALT sluogsniuose, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Tarybos ir Skryžių pirminkų Suvažiavimas New Yorke — ne pernai, o užpernai — pasiūlė visai konkretų būdą tam klausimui išspręsti. Po mėnesio — irgi užpernai — tas organizavimosi būdas buvo pasiūlytas ALT suvažiavime. Jį referavo tautininkų atstovas, rėmė visų paminėtų grupių atstovai, dalyvavę to klausimo svarstymo komisijoje, kurioje buvo tarp kitų ir prel. Balkūnas. Nepalankiai pasisakė ne kuri nors grupė, o tik kai kurie asmenys (Dr. Griškaitis, M. Vaidyla, abejingai — dar vienas kitas iš jų bendramincų, bet buvo iš tų pačių grupių ir labai palankių pasiskaitymų). Principe tas pasiūlymas iš esmės buvo pagaliau vienbalsiai priimtas ir buvo pavesta tam tikrai komisijai iki 1951 metų vasario 16 d. organizavimosi projektą galutinai parengti.

Tačiau tas nutarimas nebuvo įvykdytas, iš „nepolitikuojančios srovės“ buvo pakistas kitas projektas, kuris, atrodo, patiko kaip tik tiems, kurie iš viso ne labai ką tenori apie bendruomeninį susiorganizavimą girdėti. Jis buvo pradėtas vykdyti.

Pernai ALT suvažiavimas buvo pastatytas jau, galima sakyti, prieš įvykusių faktų. Ypač kai „nepolitikuojančios srovės“ atstovai pareiškė, kad jo atstovaujamos organizacijos pasisakė tik už šitokį bendruomenės organizavimo būdą ir kitokio nutarimo Taryba vienbalsiai negalės priimti, kadangi jo srovės atstovai už joki kitoki būdą nebalsuos.

Tada tautininkų atstovai iš tikrųjų pareiškė abejojimą, ar organizavimas bus sėkmingas, bei nurodė, kad čia yra nukrypimas nuo ankstyvesnio Tarybos nutarimo. Tačiau, kadangi ir socialistai ir sandariečiai Taryboje tuo klausimu tylėjo, tai ir tautininkų atstovai pareiškė neardysias vienybės ir sutinkas, kad būtų einama šiuo keliu, nes ne metodas esąs svarbu, o pats tikslas, kuriam tautininkų srovė pirmoji yra be svyravimų priitarusi. Svarbiausias tautininkų atstovo pagrindas buvo — ar tas naujas metodas nepažadys, kaip kad bendruomenės organizacija pasirodys esanti vien tik naujakurių organizacija, nepajėgi apimti jau nuo seniau su siorganizavusios senosios šio krašto lietuvių kartos.

Abėjimaisi pasivirtino. Jau baigiasi metai nuo iškilmingų bendruomenės organizacijos „krikštyno“, o organizavimas tėra nepaprastai menkai pažengęs. O kur jis jau bent kiek yra pažengęs, ten pastebime, kad iš tikrųjų senosios kartos tautiečių susidomėjimas ir dalyva-

vimas yra labai ir labai menkas. Ar taip yra dėl to, kad organizaciniame komitete yra asmenų, vaidinančių žymesnį vaidmenį politinių ar pasaulėžiūrinių srovių organizacijose?

Manau, kad ne dėl to. Tie „politikieriai“ toki yra todėl, kad jie yra visų pirma visuomenininkai, kad jie domisi ir rūpinasi visuomeniniais reikalais. O bendruomenės organizacija juk yra visuomeninis reikalas. Kas neįveiklus srovinėse organizacijose, tas dažniausiai nesidomi joki visuomeniniu reikalu. Todėl bendruomenės organizavimo negalima paremti vien retomis išimtimis, tai yra, vien vadinamais „nepartiniais“ visuomenininkais. Jų iš viso yra per mažai, ir jie per mažai turėtų galimybių prieiti prie aktyviosios („visuomeninės“) visuomenės, ir nedaugiau tegalėtų prieiti prie tų, kurie apskritai nieku visuomenišku nesidomi.

Nesklaidumo, nesėkmingumo (tikėkimės — ne amžino) priežastis, mano nuomone, glūdi organizavimo metodo „primaginėjimo nuodėmėje“. Jei bendruomenės organizavimas būtų vykdytas taip, kaip A. L. Tarybos pradžioje buvo nutarta, jei „nepolitikuojanti srovė“ ar iš jos kilusi grupė nebūtų per užkulisį pjiūrsi kito metodo, organizavimo periodas jau tikriausiai seniai būtų baigtas ir šandien mums netektų rausti prieš kanadiškus, kad likome pralenkti. Vien jau ta aplinkybė, kad „užpakalinių durų“ projektas bematant patraukė simpatijas tų, kurie buvo iš viso prieš bendruomenės organizavimą, argi nieko nesako? Jie dabar nepraleidžia progos nepasipisųpję, kur tik išvysta šio organizavimosi nesklaidumą. O nesklaidumų yra, progų pasišaipyti nestinga...

Bet reikia sutikti su tautininkų atstovo Tarybos suvažiavime pasakyta mintim, kad, galų gale, ne metodas, o pats tikslas yra svarbu. Ir dabartinis metodas tikslo pasiekti, gal būt, galima. Bet organizaciniam komitetui iš tikrųjų tenka pasitempti.

J. T.

JAV LB LOKo PRANEŠIMAI

I
JAV Lietuvių Bendruomenės Laikinojo Organizacinio Komiteto Prezidiumas kreipiasi į visas Bendruomenės apylinkių vadovybes, prašydamas jas LOKui (LOKO sekretoriaus adresu) prisiųsti apylinkių steigimo ar laikinųjų vadovybių sudarymo protokolų nuorašus ir vadovybių narių sąrašus su adresais ir žiniomis, kaip pasiskirstyta pareigomis.

II
JAV LB LOKo Prezidiumas pradėjo leisti rotatoriumi spausdinamas BENDRUOMENES INFORMACIJAS, kuriomis norima informuoti Bendruomenės reikalais besirūpinančius asmenis, įstaigas bei organizacijas.

BENDRUOMENES INFORMACIJOS siuntinėjamios nemokamai. Norintieji jas gauti, maloniai prašomi savo adresu pranešti LOKo sekretoriui.

Kai visame kultūringame pasaulyje dar turbūt tebėra smagiai vasariškai atšilę, Ekvadoro sostinė Quito (sk. Kito) dar yra viduržiemy. Per jį eina nulinė paralelė, tai yra geografiškas pusiaujis, tai ir oras čia neturi aiškaus nusistatymo — ar laikytis šiaurės poliaus įtakos, ar Pietų. Iš visų pusių maišosi vėjai, staigiais suastelėjimais iš už kalnų atnešdami vandeniu permirkusių debesų glėbius ir juos pasiaučia, nuolatos vis kitomis kryptimis, miesto gatvėmis. Pavėsy ir vėsu, saulėj, kai grybštelė statmeniškai jos spinduliai, ne nepajunti, kai kaktai išrasoja stambiais prakaito lašais.

1. NUOSTABUS SUSITIKIMAS

Keliolika keleivių susirinkome Quito aerodrome ir laukėme iš Miami-Panamos atskrendančio lėktuvo. Neužilgo, pro vandeninigus, smarkaus vėjo genamus rūkus ir pro statmeniškai krentančius švininius debesų kamuolius, išnėro baltas keturmotoris ir šniokšdamas smigo žemėn. Tas triukšmingas griaudimas nuostabiai gražiai apsisuko aikštėje ir vikriai privažiavo betonotu taku, kurio gale stovėjome. Trumpi kelininiai formalumai ir mes nesukubėdami sulindome į smarkiai amerikinių keleivių prirūkytą ir priūkišlį metalinę dėžę, kuri mus turės nuagabinti, jei likimas bus palankus, kelis šimtus kilometrų į pajūrį, į Guayaquil miestą.

Vis didėjančiu pragarišku užimu ir šniokštimu atsplesęs nuo žemės, lėktuvas padarė du ratus aplink miestą, kol pakilo į tokį augstį, kad galėtų išlįsti iš aplinkui stovinčių milžiniškų kalnų. Pagaliau ir virš jų jau skrisdamas, jis vis plėšėsi į augstį, kol paskutiniai debesėliai pasiliko toli apačioj. Mes jau pakildami buvome 2900 metrų virš jūros lygio, tad dabar jau reikėjo rimtai rūpintis vieninteliu, bet gana svarbiu daiktu — kiek galima daugiau įkvėpti pro ventiliatorius ledu pučiamo oro.

Iš pradžių nuostabiai ir žavinčiai atrodžiusi kažkur toli apačioj baltų garbanotų debesėlių jūra, vienoda ir neįsivaizduojamai rami, pradėjo tapti monotoniška ir nuobodi. Vienas antras ramesnis keleivis ėmėsi laikraščių skaitymo, o triukšmingieji keleiviai iš Miami vos nepradėjo šokti, garsiai juokdamiesi ir klykaudami, visokiom primity-

J. T.

Kai duonos kvapas atveda miliciją...

SOVIETISKOS LIETUVOS GYVENIMO NUOTRUPOS. — PASAKOJA GYDYTOJAS, PRIESESERIUS METUS BUVĘS LIETUVOJ.

ANT. BARČIUS

viškiausiom priemonėm improvizuodami gal ir egzotinius muzikos garsus. O šalia manęs sėdėjęs senyvas, auksiniais akiniais apsirėmęs ponas, pusiau pakilo nuo sėdynės, atidžiai peržiūrėjo visus lėktuvo keleivius ir, matyt, tarp jų neradęs nė vieno pažįstamo, vėl atsisėdo. Netrukus, mandagiai atsipraęs, besisųpsodamas pasiteiravo kur aš keliaujas. Po trupų žodžių jam paaiškėjus, kad nesu vietiniais, o taip pat ir nešiauramerikietis, jis susidomėjęs persisėvė per fotelio rankos atramą. Aš taip pat nebuvau linkęs jam nusileisti ir netrukus nustačiau, kad tas ponas buvo medicinos daktaras, baigęs mokslus Šveicarijoje, vienos Centro Amerikos valstybės pilietis ir yra Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus pulkininkas. Pradėjom kalbėtis voikiškai. Jis kalbėjo šveicariška tarsena.

— Iš kurio Lietuvos miesto būsite? — ūmai manęs paklausė.

Tas klausimas mane kiek nustebino, tačiau atsakiau.

— Gaila, kad ne iš Panevėžio. Aš ten turiu keletą pažįstamų šeimų.

— Tai esate buvęs Lietuvoj? — susidomėjau.

— Taip, prieš šešerius metus, — ramiai atsakė.

Jo atsakymas mane nustebino. Kągi jis ten veikė prieš šešerius metus? Po valandės, atsargiai paklausiau rusų kalba:

— Tai kalbate ir rusiškai?

— Ne tik rusiškai, bet šiek tiek mokėjau ir lietuviškai, — atsakė švaria, lotynų tautos neįprasta tarsena rusų kalbos, kuria mes toliau visą laiką kalbėjomės. — Dabar jau daug pamiršau, bet dar atsimenu rūpų, pelis, kausinis, panela, labdiena, ek po velniū... — pradėjo man dėsytis lietuvių kalbos mokėjimą ir plačiai šypsojosi.

Ramiau, be jokios intonacijos balsu, jis papasakojo, kad su Tarpt. Raudonojo Kryžiaus misija, kurios uždavinys buvo suveikti karo nutejoties kraštams pagalba maistu ir vaistais, 1945 metų pabaigos ir 1946 metų pradžios laikotarpyje apylankė įvairius Lietuvos miestus. Iš viso jis tuo metu buvo Lietuvoj daugiau kaip pusę metų ir po kelias savaites, ar po kelias dienas jam teko būti Kaune, Ukmergėje, Kėdainiuose, Šiauliuose, Radviliškyje, Joniškyje, Biržuose, Rokiškyje, Zarazuose, Daugpilyje, Utenoje, Panevėžyje, Vilniuje, Rumsiškėse, Prienuose, Marijampolėje ir daugelyje mažų miestelių ir bažnytkaimių, esančių tarp tų miestų.

— Bazės mūsų kėrybių, su kuriomis atvykome sunkvežimiais iš Berlyno, o paskui tiesiai iš Karaliaučiaus, — pasakojo toliau daktaras, — buvo Kaune ir Vilniuje. Mes važinėjome savais sunkvežimiais, kuriais buvome atvykę, bet rusai, kiekvienu mūsų pareikalavimu, duodavo mums, jei būdavo reikalingi, specialius traukinius, sunkvežimius, ar lengvas mašinas.

— Kam jūs teikdavote pašalpą — pavieniams žmonėms, ar organizacijoms bei įstaigoms? — pasidomėdavau.

— Ten, kur buvo komitetai, mes jiems atiduodavome ko jie prašydavo tam tikram gyventojų skaičiui. Tačiau, kur jų nebūdavo, gėrybes dalindavome visiems jų prašantiems gyventojams. Pašalpų skirstyme mes buvome visiškai laisvi ir rusai mūsų nekontroliavo. Bent mums taip atrodė. Taip pat mes kartais apylankydavome ligonius li-

goninėse ir privačiuose namuose. Po tarnybos valandų, mes savistoviai užėdavome į privačius namus ir visur būdavome laukiami svečiai, nes niekada neateidavome tušti.

Man išreiškus nusistebėjimą, kad pašalpos buvo teikiamos tariamiesi komitetams, kurių sukūrimo forma turėjo būti žinoma ir T. Raud. Kryžiui ir jam taip pat turėjo būti nepaslaptis, kad tokiu būdu, gyventojų vardu, suteiktos pašalpos nuėjo tiesiai į Raud. Armijos ar NKVD sandėlius, daktaras patraukė pečiais pareikšdamas, kad jie turėjo tokias instrukcijas, kurių laikėsi.

2. DUONOS KVAPAS ATVEDA POLICIJA

Valandėlei kalba nutrūko ir abudu tylėjome. Paskui jis plačiai nusiųsypojo, lyg kažką juokingo atsiminęs ir po to pasakojo toliau:

— Atsimenu tragiškai komišką atsitikimą, kurio niekada negaliu pamiršti. Panevėžyje į mūsų paskirstymo punktą vieną pavakare atėjo apijaunė moteris. Ji buvo įdomi, gražiai sudėta moteris, bet išvargusi ir iš apsirėngimo ir išvaizdos atrodė esanti dideliame skurde. Jos vyras, kuris buvo žymesnis vietinis inteligentas, prieš keletą mėnesių buvo suimtas ir ištremtas į Sibirą. Suteikiau jai kuklią pašalpėlę, išsinekėjome ir ji paprašė mane po darbo valandų ją aplankyti. Po darbo aš su džipu nuvykau. Žinoma, nuvykau ne tuščias. Atvežiau maišuką amerikoniškų miltų, žuvis ir mėsos konservų, o taip pat kelis butelius vyno. Ji greitai iš tų miltų užmaišė duoną, nes jos neturėjo nė gabaliuko ir mes vakarienaijomės su sausainiais. Bešnekučiuojant atėjo vėlyva naktis ir ji pakio į krosnį duoną.

Gal praėjo koks pusvalandis ir staiga kažkas smarkiai pasibeldė į duris. Moteris išėjo į priebutį ir su kažkokiu vyriškiu lietuviškai kalbėjosi, bet aš nie-

ko negalėjau suprasti. Vyriškio tonas buvo piktas ir jis rėkė pakeltu balsu. Ūmai į kambarį įbėgo verkdamas moteris ir, nutvėrusi man už rankos, suriko: „Gelbėkit!“

Nieko nesuprasdamas kas atsitiko, aš jos kėlis kartus klausiau koks reikalas. Ji, pagaliau, man pro ašaras paaiškino, kad virtuvėj laukia milicininkas ir iš jos nori atimti duoną ir miltus. Pakius jai į krosnį duoną, visame mieste pasklido kepančios duonos kvapas, kuris pastatė miliciją ant kojų. Kasgi gali kepti duona, kasgi turi miltų?

Milicininkai, vaduodamiesi kepančios duonos kvapu, atskė iki jos namų. Tada aš apsisilkau uniforminį švarką, užsidėjau uniforminę kepurę ir išėjau į virtuvę. Milicininkas labai nustebo mane pamatęs, tikriausiai palaikydamas sovietų karininku ir iš karto sutrenkė kulnais ir atidavė pagarbą. Tada aš jam rusiškai paaiškinau, kad aš atvežiau miltų ir iš jų kepa duoną. Jis sumišo, trinkelėjo užkulniais ir, eidamas pro duris, sumurmėjo: „Pažiūrėsim, pažiūrėsim!“

Tačiau milicininkui, išėjus, moteris buvo nerami ir ji būkštavo, kad rytojaus diena, kai aš jau būsiu išvykęs, vėl ateis milicija ir viską atims. Tada aš jai išdaviau oficialų raštą, kuriame buvo pažymėta kiek ir kokia pašalpa jai buvo suteikta, o be to, dar pažadėjau tuo reikalu pasikalbėti su sovietinėmis įstaigomis ir joms pareikšti protestą. Tą ir padariau rytojaus dieną. Vietinė NKVD įstaiga atsi-prašinėjo už išsišokimą milicininko, kuris nebuvo informuotas ir veikęs grynai savivališkai.

Valandėlei nutilo ir paskui dusliu balsu pridūrė:

— Po trijų savaičių, važiuodamas pro Panevėžį, tyčia vėl užsukau pas tą moterį. Ji man papasakojo, kad mūsų misijai išpaskaičius iš miesto, dar tą pačią dieną pas ją atėjo jėts milicijos viršininkas su keliais milicininkais ir pareikalavo, kad ji savanoriškai „paaukotų“ nacionalizmo aukoms dalį gautų maisto produktų. Tada ji atidavusi viską, kas dar buvo likę nesuvalgyta. Mano išduotas raštas dar tik pakenkė, nes iš jo NKVD nustatė ką ji buvo gavusi.

(B. d.)

AR TAI NAUJAS ATATURKAS?

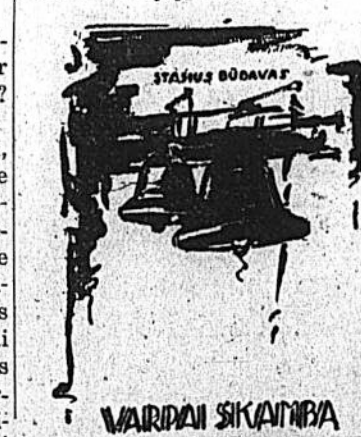
(Atkelta iš 1-mo pusl.)

Kemalis-Ataturkas, kuris prieš 30 su viršum metų ištraukė Turkiją iš visai panašios padėties į pirmąją vietą Artimųjų Rytų valstybių tarpe. Kemalis tokiam uždaviniui turėjo didesnę pasirengimą. Gal Naguibas

Visi įsigykite ką tik išleistą žinomo rašytojo Stasiaus Būdavo apysaką

VARPAI SKAMBA

Galima gauti leidykloje „LIT. TUVIŲ DIENOS“, 9204 So Broadway, Los Angeles 3, Cal., spaudos kioskuose ir „Dirvos“ administracijoje. Kaina \$2.50.

turės atitinkamai daugiau sėkmės...

Bet abejonių kelia štai kokios aplinkybės:

1) Naguibas yra uolus mahometonas, Egipto nacionalistas, nepalankiai nusiteikęs krikščioninių ir ypač žydų atžvių; jo dabartinė vyriausybė sudaryta kaip tik iš tokių sluogsnių, kurie yra griežtai nusiteikę ištumti anglus iš Sueso ir Sudano (pačius Naguibą motina yra sudanietė) ir kurie kreivia akimi žiūri į amerikiečius dėl jų parodyto palankumo Izraeliui;

2) senieji politikieriai turi irgi nemažai šalininkų, ir vargu ar jie pasiduos labai lengvai: kalbama apie pilietinio karo galimybes;

3) griežtesnė politika prieš užsieniečius ir skubios socialinės reformos gali sudaryti tokių ekonominių sunkumų, dėl kurių gali susvyruoti ir tie sluogsniai, kurie dabar didžiausiai Naguibą užsimojimai.

Visa-tai gali sudaryti labai didelių sunkumų.

VILTIS
LAUKIA
JOSU TALKOS!
ISTOKI
VILTIES
DRAUGIA